

⁹ Sa araw inihahandog ng Panginoon ang kanyang biyaya

at sa gabi'y ang awit niya sa mga labi ko, isang dalangin sa Diyos na aking buhay.

¹⁰ Awit ko sa Diyos na aking bato;
 “Bakit mo ako nililimot?
 Bakit ako nalulumbay
 habang sinisiil ng kaaway?”

¹¹ Nadudurog ang mga buto ko dahil nililibak ako ng mga kaaway, at sinasabi nila sa akin araw-araw; “Nasaan ang iyong Diyos?”

¹² Bakit ka nalulumbay, O kaluluwa ko? Bakit ka dumaraing sa loob ko? Manalig ka sa Diyos! Pupurihin ko pa rin siya, ang aking tagapagligtas at aking Diyos!

SALMO 43 (42)

Malungkot na inaalaala ng awtor ng salmong ito ang Templo sa Jerusalem at ang mariringal na seremonya ng nagdaang panahon. Naninirahan siya ngayon sa isang banyagang bansa, kung saan ang kanyang mga salita, kultura at pananampalataya ay binabale-wala ng lahat. “Nasaan ang Iyong Diyos?” sabi nila, at itinatanong naman niya sa kanyang sarili: “Sino ba ako?”

Mataimtim na pagtawag sa Diyos at mga hiyaw ng pag-asa ang mga katangian ng salmong ito, na parang korong inuulit nang tatlong beses.

Sino sa atin ang hindi makaangkin sa salmong ito? Gaano man kadakila at kapuri-puri ang pag-unlad ng tao, ito'y naghahatid pa rin ng mga bagong problema, at pumupukaw ng mga bagong pagnanasa. Kung minsa'y naiisip nating tayo'y nilikha para sa mas dakilang mga bagay: walang bagay sa pag-unlad na 'yon ang lubos na nakasisiya sa atin, at kamatayan ang laging nasa wakas. Paano natin muling maibabalik ang mga sandali na nakaranas tayo ng tunay na kaligayahan?

Karugtong ng naunang salmo. Ito ang taimtim na panalangin ng mananampalatayang nakatulog sa masamang kalagayan. Inilalahad niya ito sa Diyos upang hindi siya mag-alinlangan sa kanyang pananampalataya.

¹ Bigyan mo ako ng katarungan, O Diyos, at ipaglaban ang kapakanan ko laban sa mga malulupit.

Iligtas mo ako sa mga taong mapanlinlang at tampalasan.

Bakit mo ako itinatakwil?

Bakit ako dapat magdalamhati sa paniniil ng kaaway?

³ Ipadala mo ang iyong liwanag at katotohanan.

Mangunguna ang mga iyon

at dadalhin ako sa tinitirhan mong banal na bundok.

⁴ Ako'y paroroon sa altar ng Diyos, ang Diyos na aking galak at kaligayahan. Pupurihin kita sa gitara, O Diyos na aking Diyos!

⁵ Bakit ka nalulumbay, O kaluluwa ko, at dumaraing ka sa kalooban ko?

Umasa sa Diyos,

muli ko siyang pupurihin

sa harap ng aking tagapagligtas at aking Diyos.

SALMO 44 (43)

Pambansang panaghoy. Nakadarama ng pagkatalo ang bayang nananampalataya. Kayat nagrereklamo sila sa harap ng Diyos.

²Narinig namin, O Diyos, ibinalita ng aming mga magulang ang mga ginawa mo nang kanilang kapanahunan, noong mga lumipas na panahon. ³Upang palaguin sila, iyong itinaboy at dinurog ang mga bansa at pinasibol mo sila.

⁴Di dahil sa kanilang tabak nasakop ang lupain, ni sa kanilang bisig ang tagumpay; kundi dahil sa iyong kanang kamay at bisig, sa liwanag ng iyong mukha at sa pag-ibig mo sa kanila.

⁵Ikaw ang aking hari at aking Diyos, ang nagbigay ng tagumpay kay Jacob.

⁶Dahil sa iyo naitaboy namin ang mga kaaway. Dahil sa iyong pangalan niyapakan namin ang aming mga kalaban.

⁷Sapagkat hindi sa aking pana ako umaasa; hindi aking tabak ang magdala ng tagumpay.

⁸Iniligtas mo kami sa mga kaaway namin, at pinahiya mo ang mga napopoot sa amin.

⁹Sa Diyos kami nagdiriwang araw-araw, pangalan niya'y lagi naming pinupuri.

¹⁰Ngunit ngayon tinanggihan mo kami at pinabagsak. Hindi ka na sumasama sa aming mga hukbo.

¹¹Pinaurong mo kami sa harap ng aming kaaway, at kami ay dinambong ng aming mga kalaban.

¹²Pinabayaan mo kaming makatay, tulad ng mga tupa. Sa mga bansa kami'y iyong ikinalat. ¹³Ipinagbili mo ang iyong bayan sa maliit na halaga, at hindi ka man lang tumanggap ng tubo rito.

¹⁴Ginawa mo kaming kahihyan sa mga kalapit namin, katatawanan at libakin ng mga nakapaligid sa amin. ¹⁵Ginawa mo kaming bukambibig ng mga bansa, ang kinaiilingan ng ulo ng mga tao.

¹⁶Maghapon kong dala ang aking kaddustaan. Balot ng kahihyan ang aking mukha, ¹⁷sa tudyo ng mapanlait at mapandusta, sa harap ng kaaway at mapanghiganti.

¹⁸Lahat ng ito'y nangyari sa amin kahit hindi kami nakalimot sa iyo, ni nagtaksil sa kasunduan sa iyo.

¹⁹Hindi naman bumaling sa iba ang aming puso, at hindi naman lumihis ang aming mga paa sa iyong landas. ²⁰Gayunman kami'y iyong ibinulid sa hamak na pook at tinakpan ng lambong ng kadi-liman.

²¹Kung kinalimutan namin ang ngalan ng aming Diyos at sumamba sa ibang diyos,

²²hindi kaya ito matutuklasan ng Diyos? Batid naman niya ang mga lihim ng puso.

²³Alang-alang sa iyo kaya hinaharap

44. Saan mang dako, at kahit na sa ating bansa na higit sa walumpung porsiyento ang mga binyagang Katoliko, napakakaunti pa rin ang mga tunay na Kristiyano sa gitna ng napakaraming taong kabilang sa ibang relihiyon o may malabong pagkaunawa sa pagsasabuhay ng kanilang pananampalataya. Ito marahil ang dahilan kung bakit medyo hinahanap-hanap ang lumipas na panahon nang ang buong bayan ay nagkakaisa sa pagpapahayag ng iisang pananampalataya at dumadalo sa lahat ng prusisyon at debosyon.

Halos ganito rin ang kalagayan ng mga Judio nang sinulat ang salmang ito. Tiyak na panahon 'yon ng mga Macabeo, nang sinisikap ng isang minorya ng mananampalataya na itayo ang Israel sa harap ng pag-uusig ng Syria at pagsuko ng mayorya.

Kaya pinaghahambing ng salmista sa matulaing paraan ang malaking kapahamakang sinapit ng bansa at ang matagumpay na pagsakop sa Palestina ng mga Hebreong

galing sa Ehipto sa ilalim ng pamumuno nina Moises at Josue anim na dantaon na ang nakalilipas (2-9).

Sa mga berso 10-17, ipinahahayag ng hinamak na bansang ito ang kanilang kalungkutan sa pagkawala ng Diyos mismo: hindi siya gumagawa ng mga kababalaghan para patunayan na siya nga lamang ang Diyos.

Subalit ang kapusukang ito (24-25) ay hindi kawalang-pag-asa dahil kumbinsido ang salmista na ang Diyos ang pinakamakapangyarihan at tapat ang kanyang pag-ibig (27). Gayundin para sa atin. May dahilan para masiraan tayo ng loob: kay daming salu-salungat na patotoo! kay daming apostolikong gawaing parang bigo; parang pinabayaan na ng Diyos ang kanyang Iglesya na madikit sa putik ng matatanda at walang-buhay na mga istruktural! Anong paglimot sa misyon sa masa! Hindi ba babalik ang Diyos? Anumang pananagutan ng mga Kristiyano sa pangyayaring ito, alam pa rin ng Diyos kumuha mula rito ng mas malaking kabutihin.

namin ang kamatayan araw-araw, tulad ng mga tupang kakatayin.

²⁴Gumising ka! Bakit ka natutulog, O Panginoon? Bumangon ka! Huwag mo kaming itakwil magpakailanman.

²⁵Bakit mo ba itinatago sa amin ang iyong mukha at nililimot ang aming kahi-

rapan at kaapihan? ²⁶Tunay na nakagumon sa alabok ang kaluluwa namin, nakalugmok sa lupa ang katawan namin.

²⁷Tumindig ka! Tulungan mo kami at tubusin alang-alang sa iyong tapat na pag-ibig.

SALMO 45 (44)

Isinulat marahil ang salmang ito sa okasyon ng kasal ng isang hari ng Israel sa isang dayuhang prinsesa.

Ngunit maaari din namang matalinhagang paraan ito ng pag-anyaya sa Israel na bayang hinirang na lubusang pumasok sa Pakikipagtipan ng kanyang Diyos at asawa na nagpapadama ng kanyang presensya sa pamamagitan ng Haring-Mesiyas na kanyang pinahiran (b. 9) Nakikipagkasalan sa Diyos ang Israel at kasunod niya ang lahat ng bansang tumatanggap sa kanyang aral tungkol sa Diyos at sa kaligtasan. Ito ang patalinhagang ipinahahayag sa mga berso 13-16 at pati sa Is 60-62.

Masasabi rin ang lahat ng ito para sa Iglesia at pati sa bawat isa sa atin. Ang binyag ay hindi na bababa pa sa isang ganap na regalo kay Kristo; para sa atin, nanatili bilang salita at musta ang regalo, pero tayo'y kanya na at hindi napakahaba ng isang buhay para magkatotoo 'yon.

Makinig ka, anak, limutin mo na ang iyong bansa. Pag naganap ang kasal, maraming kailangang iwanan. Gayundin dito: balang araw, ang Diyos ay magiging lahat para sa lahat, at para maabot 'yon, kailangang kalimutan ang bansa at pamilya, kailangang ipagpalit ng tao ang kanyang isip at gawi sa isip at gawi ng Diyos.

Sa halip ng iyong mga magulang ay ang mga anak. Nakikita natin dito ang mga pangako ni Jesus sa mga nag-iwan ng lahat para maglingkod sa kanya.

Para sa kasal ng Hari. May hiwagang nakapaloob sa pag-ibig ng tao, na dumadaloy tungo sa mismong hiwaga ng Diyos. Gustong makipag-isa ng Diyos sa sangkatauhan tulad ng asawa sa kanyang maybahay, at naganap na ito kay Kristo.

²Nag-uumapaw ang puso ko sa dakilang himig habang inaawit ko sa hari ang aking tula. Dila ko'y simbilibis ng panulat ng dalubhasang manunulat.

³Pinakamakisisig ka sa lahat ng mga lalaki. Ang biyaya'y pinatulo sa mga labi mo kayat pinaggala ka ng Diyos magpakailanman.

⁴Ibigkis mo sa iyong hita ang tabak mo, O magiting sa iyong kaluwalhatian at kamahalan.

⁵Mangabayong kang matagumpay alang-alang sa katotohanan, kabutihan at katarungan. Masaksihan mo sana ang mga gawang kagila-gilalas ng iyong kamay.

⁶Matatalim ang palaso mo nasasakop mo ang mga bansa, at ang mga kalaban ng hari'y nabubuwal.

⁷Mananatili magpakailanman ang banal mong trono; ang setro ng katarungan ang magiging setro ng iyong kaharian.

⁸Mahal mo ang katuwiran at kinamumuhian ang kasamaan, kaya nga pinahiran ka ng Diyos, ng iyong Diyos, ng langis ng kagalakan higit kaysa mga kasamahan mo.

⁹Mga suot mo'y may bango ng aloe at mira. Sa palasyo mong garing ay alpa ang umaaliw sa iyo.

¹⁰Kabilang sa mga mahal mo'y mga babaeng anak ng mga hari.

Sa kanan mo ang isang inday na nahihiyasan ng ginto ng Ophir,

¹¹ Makinig ka, anak na babae, at bigyan mo ng pansin. Limutin mo na ang iyong bansa at ang tahanan ng ama mo.

¹² Lulunggatiin ng hari ang iyong kagandahan. Siya ang iyong Panginoon, kaya parangalan mo siya.

¹³ At narito ang mga taga-Tiro, taglay ang mga handog, ang mayayaman ay sinusuyo ka.

¹⁴ Buong dingal na pumapaloob ang anak na babae ng hari

suot ay damit na habi sa ginto.

¹⁵ Kasuotan ay burdado, siya'y inihatid sa hari, kasunod ang kanyang mga dalagang abay. Sila ay dinala sa iyo.

¹⁶ Inihatid silang may saya at galak nang sila'y papasok sa palasyo ng hari.

¹⁷ Sa halip ng iyong mga magulang ay ang mga anak. Gagawin mo silang mga prinsipe sa buong lupain.

¹⁸ Ibabantog ko ang iyong pangalan sa lahat ng sali't saling lahi, pupurihin ka ng mga bansa magpakailanman.

SALMO 46 (45)

Ang salmong ito ay isa sa mga gumunita sa mahimalang pagkaligtas sa Jerusalem sa panahon ni Isaias (Is 36-37).

Wala tayong takot, mayanig man ang lupa't mga kabundukan ay lagumin ng dagat. Laging pinag-uugnay ng mga tulang Hebreo ang kalikasan at mga pangyayaring pulitikal. Tadtad ng paghihirap ang kasaysayan ng Israel sa mga panloob na krisis at mga pag-salakay ng mga kaaway. Ngunit hindi ito magulong kasaysayan, na resulta lamang ng pagkakataon, o gawa lamang ng tao. Isang kasaysayan ito na pinapatnubayan ng isang kamay na dinakikita, makapangyarihan at mapag-mahal, ang kamay ng Diyos.

Mayroong isang sapa na ang mga agos ay may dalang galak sa lunsod ng Diyos. Ang lawa ng Siloe na ang tubig ay pumapasok sa isang tunel sa loob ng mga pader, ay nagbigay-katayanan sa buhay ng lunsod sa panahon ng isang pagkubkob: sagisag ng lihim na pagsanggalang ng Diyos. Gugunitain ni Ezekiel ang bukal na umaagos

Sumasaatin ang Diyos. *May isang sapa na ang agos ay may dalang galak sa lunsod ng Diyos.* Pinaghahambing ng salmista ang mga kaguluhan na matalinhagang ipinahahayag sa unang saknong at ang pangitain ng kapayapaan ng Banal na Siyudad, ang Jerusalem, ang Iglesya.

² Ang Diyos ang ating kanlungan at lakas, ang laging handang saklolo sa kagipitan.

³ Sa gayon wala tayong takot, mayanig man ang lupa't mga kabundukan ay lagumin ng dagat,
⁴ umugong at dumaluyong man ang mga tubig at yumanig ang kabundukan sa pagtaas nito.

⁵ Mayroong isang sapa na ang mga agos ay may dalang galak sa lunsod ng Diyos, ang banal na tirahan ng Kataas-taasan.

⁶ Naroon sa loob ang Diyos, di iyon babagsak: tutulong siya sa pagbubukanliwayway.

⁷ Bagaman ang mga kaharia'y nayayanig, at mga bansa'y nalilito; umuugong ang kanyang tinig at nalulusaw ang lupa.

⁸ Sumasaatin ang Panginoon ng mga Hukbo, muog natin ang Diyos ni Jacob.

palabas sa Templo, sagisag ng buhay at pagkamabunga.

Winakasan ng Diyos ang digmaan sa buong sangkalupaan. Muling ipahahayag ng espirital na Israel (ang Iglesya) ang kadakilaan ng Diyos pag bumagsak na ang mga hukbo at makaharing kapangyarihan.

Umuugong ang kanyang tinig at nalulusaw ang lupa. At totoo pa rin ito kung palagay ang loob ng Diyos sa atin: kung maraming dahilan para tayo'y matakot, biglang naiiba ang eksena at ang lahat ay katiyakan at kapayapaan.

SALMO 47 (46)

Ipinakikita rito ang Diyos na umaakyat sa kanyang Templo sa Jerusalem. Hindi na siya Diyos lamang ng isang maliit na bayan, ng isang Iglesyang minorya kundi kinikilala siya ng lahat ng bansa. At nagsimula ang matagumpay na pag-akyat na ito sa Pag-akyat sa langit ni Jesus na muling nabuhay.

Sa kanilang taunang pagpunta sa Jerusalem para sa mga piyesta, pinagmamasdan ng mga Judio ang tahanan ng Diyos sa piling ng mga tao. Ang Iglesya ang bagong Jerusalem, ang dimaigugupong siyudad, ang sentro ng mundo at haligi ng katotohanan. Sa kanya natin tinatanggap ang lahat ng grasya.

SALMO 48 (47)

⁹ Halikayo't pagmasdan ang mga gawa ng Diyos, ang mga nakasisindak niyang ginawa sa lupa.

¹⁰ Winakasan niya ang mga digmaan sa buong sangkalupaan, binabali ang busog, dinudurog ang sibat at sinusunog ang mga kalasag.

¹¹ Manahimik kayo at kilalaning ako ang Diyos Dakila ako sa mga bansa, pinakadakila sa buong daigdig.

¹² Sumasaatin ang Panginoon ng mga Hukbo muog natin ang Diyos ni Jacob.

Sa hari ng lahat ng bansa. Dumarating ang Panginoon sa wakas ng panahon para simulan ang kanyang Paghahari.

² Magsipalampak kayong lahat ng bansa. Sumigaw sa Diyos sa masayang tinig!

³ Kakila-kilabot nga ang Poon na Kataas-taasan, ang dakilang hari sa sangkalupaan!

⁴ Pinasakop niya sa atin ang mga bansa, ang mga bayan sa ating paanan.

⁵ Pinili niya ang ating pamana, ang dangal ni Jacob na kanyang minamahal.

⁶ Umaakyat ang Diyos sa gitna ng sigawan, ang Panginoon, sa tunog ng mga pakakak.

⁷ Magsiawit kayo ng papuri sa Diyos, magsiawit ng papuri sa ating Hari!

⁸ Naghahari ang Diyos sa sangkalupaan, magsiawit ng papuri!

⁹ Naghahari ang Diyos sa mga bansa, nakaluklok ang Diyos sa trono ng kanyang kabanalan.

¹⁰ Mga pinuno ng mga bansa ay nagkatipon, kasama ng bayan ng Diyos ni Abraham, dahil sa Diyos ang mga alalay sa lupa. Siya ang Kataas-taasan!

Ang Iglesya-Sion, bundok ng Diyos. Sion ang isa pang pangalan ng Jerusalem, ang Banal na Siyudad. Ginugunita ng salmang ito ang pagsasanggalang ng Diyos sa lunsod na ito sa maraming pagkakataon. Magalak ang mga sumasampalataya: binabantayan tayo ng Panginoon.

²Dakila ang Panginoon! Dapat na siya'y purihin sa lunsod ng ating Diyos. Ang kanyang banal na bundok ay

³pinakamarilag sa lahat ng mga kataasan, at ligaya ng buong sangkalupaan; ang bundok ng Sion sa malayong hilaga, ang lunsod ng dakilang hari.

⁴Nasa mga kuta niyon ang Diyos, siya nga ang nasa tanggulan niyon.

⁵Hayun! at ang mga hari'y nagtipun-tipon, sila'y nagsama-sama.

⁶Namumulatan nila iyon at agad silang nabigla, nasindak at nagsitakas.

⁷Sinakmal sila ng takot doon, naghirap at nagdusa tulad ng babaeng manganganak, ⁸tulad ng mga sasakyang dagat ng Tarsis, winawasak ng hangin sa silangan.

⁹Gaya ng aming narinig, amin ding naksakihan sa lunsod ng Panginoon ng mga

hukbo, sa lunsod ng ating Diyos; ito'y itinatag ng Diyos magpakailanman.

¹⁰Pinagninilayan namin ang matapat mong pag-ibig, O Diyos, sa loob ng iyong Templo.

¹¹Tulad ng iyong pangalan, O Diyos, gayon na rin ang papuri sa iyong umaabot sa kadulu-duluhan ng mundo. At nasa kanang kamay mo ang katarungan.

¹²Nagagalak ang bundok ng Sion, natutuwa ang mga lunsod ng Juda sa katuparan ng iyong mga hatol.

¹³Libutin ninyo ang Sion! Ikutin ito at bilangin ang mga tore.

¹⁴Pagmasdan ninyong mabuti ang kanyang muog, siyasatin ang kanyang mga kuta, upang maibalita ninyo sa lahing sunod,

¹⁵na ganyan din ang Diyos, ang Diyos na ating gabay magpakailanman.

SALMO 49 (48)

Iwasan nang buong ingat ang lahat ng uri ng kasakiman sapagkat mapasaiyo man ang lahat, hindi mga ari-arian mo ang magbibigay sa iyo ng buhay.

"Bumagsak ang Malaking Siyudad! Nagkasalang kasama niya ang lahat ng pinuno ng lupa at yumaman sa kanyang walang taros na luho ang mga negosyante ng daigdig. O bayan ko, lisanin siya at baka makasangkot ka pa sa kanyang mga pagkakasala. Sa siyudad na ito natagpuan ang dugo ng mga propeta at ng mga banal, ang dugo ng lahat ng pinatay sa mundo." (Pag 18:2-24).

Ang kawalang-responsabilidad ng mayayaman.

²Pakinggan ninyo ito, lahat na mga bansa. Makinig kayong lahat na mamamayan sa daigdig, ³dakila o aba, mayaman man o mahirap.

⁴Magsasalita ang aking bibig ng karunungan; at ang bulong sa aking puso'y kaalaman. ⁵Pakikinggan ko ang isang salawikain, sasagutin ko ang aking bugtong sa saliw ng gitara.

⁶Bakit ako matatakot sa panahon ng bagabag, sa lumiligid sa aking mga mandarayang buktot, ⁷sa mga nagtitiwala sa kanilang kayamanan at nagmamayabang sa dami ng kasaganaan nila?

⁸Walang sinumang makatutubos sa kanyang sarili, ni makapagbabayad sa Diyos ng pantubos sa kanya.

⁹Mamahalin ang pagtubos sa buhay, at palaging magkukulang.

¹⁰Puwede ba ang mabuhay magpasawalang-hanggan at hindi mahulog sa libingan?

48. Gaya ng Salmo 48, binabanggit ng salmang ito ang mahimalang pagliligtas sa Jerusalem.

Ang banal na bundok, na ibig sabihin: ang Bundok Sion sa malayong hilaga – ipinalalagay ng matatandang tradis-

yon na ang mga bundok ng hilaga sa tahanan ng mga diyos. *Libutin ninyo ang Sion*: ang tinutukoy nito marahil ay ang napakatandang gawang panrelihiyon na paglakad at paglibot sa isang santuwaryo at paghipo sa pader.

- ¹¹ Nakikita na mamamatay din ang matatalino tulad ng mga mangmang at mga hangal, sa iba nila iniwan ang kanilang kayamanan.
- ¹² Sa libingan ang kanilang tahanan magpakailanman, ang kanilang tirahan sa sali't-saling lahi, kahit nasa kanilang pangalan ang mga lupain.
- ¹³ Ang mayama'y parang piping hayop; wala silang nauunawaan.
- ¹⁴ Ito ang daan ng nagtitiwala sa sarili lamang, at ng mga sumusunod sa kanya.
- ¹⁵ Sa libingan sila lumulusong na parang tupa, kamatayan ang pastol nila, at tuluy-tuloy na sila sa hukay Tinatahanan nila ang pook ng mga patay, doon mawawala ang kanilang anyo.
- ¹⁶ Ngunit tutubusin ng Diyos ang aking kaluluwa mula sa bayan ng mga patay, hahanguin niya ako.
- ¹⁷ Kaya huwag mangamba kung may taong yumayaman at nadaragdagan ang kadakilaan ng kanyang bahay.
- ¹⁸ Pagkat wala siyang madadala pag namatay, ang kanyang kayamanan ay hindi sasama sa kanya.
- ¹⁹ Kahit itinuturing siyang mapalad habang nabubuhay at pinupuri siya sa tagumpay niya.
- ²⁰ Sasama rin siya sa mga ninunong nauna sa kanya. Di sila makakikita ng liwanag magpakailanman.
- ²¹ Ang mayama'y parang piping hayop; wala silang nauunawaan.

SALMO 50 (49)

Paglingkuran ang Diyos nang may tapat na puso. Dumarating ang Diyos para hatulan ang kanyang Bayan. Tinutuligsa niya ang mga nagbibigay ng mga handog at materyal na sakripisyo sa halip na pagsunod ng puso, at ang mga bumibigkas sa mga utos sa halip na isabuhay ang mga ito.

¹ Ang Diyos ng mga diyos, ang Panginoon'y nagsasalita at tumatawag sa lupa, mula sa sinisikatan hanggang sa nilulubugan ng araw.

² Mula sa Sion, kagandaha'y ganap, Diyos ay sumisikat. ³ Dumarating ang Diyos natin, di siya nananahimik. Sa unahan niya'y apoy na nagngangalit at pali-gid niya'y nag-aalimpuyong unos.

⁴ Tinatawag niya ang langit sa itaas at ang lupa sa ibaba upang hatulan niya ang kanyang bayan.

⁵ "Tipunin sa harap ko aking mga banal na nakipagtipan sa akin sa pamamagitan ng hain."

⁶ Ipinahahayag ng kalangitan ang kanyang katarungan pagkat Diyos din ang siyang hahatol.

⁷“Makinig ka, aking bayan. Magsasalita ako, O Israel, saksi ako laban sa iyo. Ako ang Diyos, ang iyong Diyos.

⁸Hindi dahil sa iyong mga hain sinusumbatan kita, sapagkat mga handog mo’y laging nasa harap ko.

⁹Hindi ko kailangan ang mga toro mula sa kural mo, ni mga kambing sa iyong kulungan.

¹⁰Sapagkat akin lahat mga hayop sa kagubatan, ang mga libu-libong hayop sa kabundukan.

¹¹Kilala ko ang lahat ng mga ibon sa mga bundok; mga gumagalaw sa bukid ay akin.

¹²Kung ako man ay nagutom di ko kailangang magsabi sa iyo yamang akin ang daigdig at lahat ng naroon.

¹³Kumakain ba ako ng laman ng toro, o umiinom ng dugo ng kambing?

¹⁴Ialay sa Diyos ang handog na pasasalamat, tuparin ang mga panata mo sa kataas-taasan

¹⁵at tumawag ka sa akin sa panahon ng pamimighati. Ililigtas kita’t luluwalhatiin mo ako.

¹⁶Ngunit sa masama sinasabi ng Diyos: “Ano ang karapatan mong bumigkas ng aking batas, o angkinin ang aking tipan sa iyong bibig?”

¹⁷Gayong kinamumuhian mo ang aking turo at tinatalikdan ang aking mga salita.

¹⁸Pag nakatagpo ng magnanakaw sumasama ka sa kanya; nakikisalamuha ka sa mga mangangalunya.

¹⁹Iyong bibig ay ginagamit sa kasamaan, at ang iyong dila ay gumagawa ng kasinungalingan. ²⁰Nakikipagpulong ka’t nagsasalita laban sa iyong kapatid; sinisiraan mo ang anak ng iyong ina!

²¹Ginawa mo ang mga ito at ako kaya’y tatahimik? Akala mo ba’y katulad mo ako? Tutuligsain kita, at ihaharap ko sa iyo ang sakdal ko.

²²Tandaan ninyo, kayong nakalilimot sa Diyos. Kung hindi’y dudurugin ko kayo at walang makapagliligtas sa inyo.

²³Ang nag-aalay ng hain ng papuri ay lumuluwalhati sa akin. Sa tumatalunton sa tuwid na landas ipakikita ko ang kaligtasan ng Diyos.

SALMO 51 (50)

Para sa ilan, pati na sa ilang mga Kristiyano, lipas na ang salitang *kasalanan*. Kahinaan na lamang daw ito ng tao o isang bagay na bunga ng masasamang istruktura ng lipunan. Kayat nasa mga doktor, saykayatris, sosyologo, ekonomista at pulitiko ang remedyo laban sa kasalanan. Ngunit naroon ang krus ni Jesus: ito ang tanda ng pagiral ng kasalanan at ang ganap na pagkawasak nito.

Hindi walang dahilan ang pagtuturo ng Diyos sa bayan ng Matandang Tipan sa loob ng maraming siglo, at ang pagbibigay niya sa kanila ng kamalayan sa kasalanan. Iningatan ng salmang ito ang mga sinaunang salita: *damdaming makasalanan, kasalanan, pagkukulang, masasamang*

Maawa ka sa akin, Panginoon. Aminin natin sa harap ng Diyos ng katotohanan ang kasalanang ginawa natin. Hindi nawawala ang pag-asa sa ating kahihyan dahil alam nating makalilikha ang Diyos ng isang bagong puso sa atin.

³Kaawaan mo ako, O Diyos ayon sa tapat mong pag-ibig. Ayon sa laki ng iyong habag, pawiin mo ang aking kasalanan.

⁴Hugasan mong lubos ang aking kasamaan at sa aking kasalanan linisin ako.

⁵Inaamin ko ang aking mga pagkakamali, ang kasalanan ko’y lagi sa harap ko.

⁶Laban sa iyo, sa iyo lamang ako nagkasala gumawa ako ng kasamaan sa paningin mo, kaya dapat lamang na ikaw ay magsalita; matuwid ka sa iyong paghatol.

gawa pero unti-unting isinasaisantabi ang nagmumula sa takot, o pagkabigong tuparin ang batas, upang ipakita ang mahalaga: ang *kasamaan sa paningin mo* na isang pagkakanulo sa Diyos na nagmamahal sa atin.

Nais mo ng katotohanan sa kalooban! Ang pag-amin sa kasalanan ay pagpasok sa katotohanan. Ang *pusong wasak* ang magiging katibayan ng ating pag-ibig. Ang pagtawag sa Diyos na bigyan tayo ng isang *dalisay na puso* ay pagpapahayag ng ating pananampalataya.

Kaawaan mo ako, O Diyos, ayon sa tapat mong pag-ibig. Hindi minamahal ang Diyos, o kulang ang pagmamahal sa kanya. Ang pagdanas ng kapatawaran ay isang pintuan patungo sa kaalaman sa Diyos, tulad ng sasabihin sa Rom 5-6. At ang magiging bunga nito ay ibibigay sa atin ang Espiritu ng Diyos para gawin tayong *matuwid at masaya*.

Iligtas mo ako sa salang pagpatay. Ang kasamaan at mga krimeng ginawa natin ang sanhi ng ating pagkatakot sa kamatayan: dala natin ito sa ating kalooban. Dito nagmumula ang pagnanasang magbayad-puri, magsimulang muli, iligtas ang iba: *Ituturo ko sa kanila ang iyong landas*. Pero mas depende ito sa Diyos kaysa sa atin. Tungkol sa pakikipid ni David (2 S 11) ang salmang ito: sa katunayan, sinulat ito pagkaraan pa ng mahabang panahon nang ang bayan ng Diyos, sa kalahatan, ay magkamalay na sa karanasan ng kasalanan. Sa wakas, pinagtitibay nito na ang Diyos ng katotohanan ay hindi interesado sa ating mga relihiyosong seremonya kung hindi naman taos-puso. Nang panahong iyon, mahirap tanggapin ang ganitong pahayag kaya may gustong magtuwid nito sa pamamagitan ng pagdadagdag ng mga berso 20-21 para hindi masindak ang mabubuting tao na pumupunta sa Templo para manalangin.

Diwa ng kapanataga't kapayapaan ang namamayani sa buong salmang ito (10-14) sapagkat ayaw ng Diyos na mamatay ang makasalanan, kundi gusto niyang mabuhay ito. At ang makasalananang pinatawad at nakatitiyak sa walang-sawang pagpapatawad ng Diyos ang siyang magiging saksi ng awa ng Diyos sa gitna ng daigdig na pesimista at may sama ng loob.

Tuwing tinatanggap natin ang sakramento ng pagpapatawad sa Iglesya, si Jesus mismo na siyang Tagapagligtas na namamagitan at ang Amang nagpapatawad ang nakakatagpo natin. Bawat pangungumpisal natin ay isang masayang selebrasyon ng mawaing Diyos at bukal ng lahat ng pagbabago.

⁷ Tunay na ipinanganak akong lipos ng sala, makasalanan na sa sinapupunan pa lamang ng aking ina.

⁸ Ngunit nais mo ng katotohanan sa kalooban kayat turuan mo ako ng karunungan sa aking pusong lihim.

⁹ Linisin mo ako ng isopo at ako'y magiging malinis. Hugasan mo ako at ako'y magiging simputi ng niyebe.

¹⁰ Puspusin mo ako ng tuwa at galak. nang magdiwang ang mga butong iyong dinurog.

¹¹ Ilayo ang mukha mo sa aking sala, at lahat ng kabuktutan ko ay pawiin.

¹² Ilikha mo ako ng dalisay na puso, O Diyos, bigyan ako ng espiritung bago at matuwid.

¹³ Huwag mo akong iwaksi sa iyong harapan ni ilayo sa akin ang banal mong Espiritu.

¹⁴ Ibalik sa akin ang ligaya sa iyong kaligtasan, at pagtibayin sa akin ang diwang mabuti.

¹⁵ Ituturo ko sa mga makasalanan ang iyong landas

at ang mga makasalanan sa iyo'y babalik.

¹⁶ Iligtas mo ako sa salang pagpatay, O Diyos ng aking kaligtasan,

at aawitin ng dila ko ang iyong katuwiran.

¹⁷ Panginoon, buksan ang mga labi ko at ang bibig ko'y aawit ng papuri sa iyo.

¹⁸ Sapagkat hindi ka nalulugod sa hain. magbigay man ako ng alay na susunugin, hindi mo ito kalulugdan.

¹⁹ Alay ko sa Diyos ay isang diwang nasiraan, hindi mo itatakwil, O Diyos, ang pusong wasak at nagsisisi.

²⁰ Paunlarin mo ang Sion sa iyong kabaitan itayo mo ang mga muog ng Jerusalem.

²¹ Kayat masisiyahan ka na sa mga hain ng matuwid,

mga hain na susunugin at hain na pagsamba. Sa gayon iaalay nila mga toro sa iyong altar.

SALMO 52 (51)**Wawasakin ng Diyos ang masama.**

³ Bakit mo ipinagmamalaki ang kabuktutan, O taong makapangyarihan, ikaw na walang Diyos? Buong araw ⁴ ay binabalak mo ang kapahamakan. Sinungaling ka! Labahang matalim ang dila mo! ⁵ Higit mong mahal ang kasamaan kaysa kabutihan, kasinungalingan kaysa katotohanan.

⁶ Mahal mo ang pananalitang naninira, O dilang sinungaling.

⁷ Ngunit tiyak na ibabagsak ka ng Diyos magpakailanman; dudukutin ka't kukunin sa iyong kulandong. Bubunutin ka sa lupain ng mga buhay. ⁸ Makikita ito ng

mga matuwid at sila'y mangangamba. At pagtatawanan nila siya.

⁹ "Masdan ang taong ayaw gawing tanggulan ang Diyos; sa halip siya'y nagtitiwala sa marami niyang kayamanan at ipinagmamalaki pa ang kanyang krimen."

¹⁰ Ngunit ako'y tulad ng punong olibo na lumalago sa tahanan ng Diyos. Nananalig ako magpakailanman sa tapat na pag-ibig ng Diyos.

¹¹ Pasasalamatang kita magpakailanman dahil sa iyong ginawa. Magtitiwala ako sa iyong pangalan, dahil mabuti ito, sa harap ng mga banal.

SALMO 53 (52)**Mundong walang Diyos.**

² Sinasabi ng hangal sa kanyang puso: "Walang Diyos." Bulok sila, kasuklam-suklam ang gawa nila. Wala ni isa man ang gumagawa ng mabuti.

³ Ang Diyos mula sa langit ay nagmamasid sa mga anak ng tao, upang makita kung mayroong makatarungang naghahanap sa Diyos.

⁴ Wala! Silang lahat ay naligaw, naging baluktot. Walang gumagawa ng mabuti, kahit isa man lamang!

⁵ Ang mga gumagawa ba ng kasamaan ay

walang nauunawaan, sila na lumalamon sa aking bayan tulad ng sa pagkain, sila na hindi tumatawag sa Diyos?

⁶ Hayan! Masisindak sila gayong walang dapat ikatakot; ikakalat ng Diyos ang mga buto ng mga taksil. Hihiyain mo sila dahil kasusuklaman sila ng Diyos.

⁷ Sino sa Sion ang magdadala ng kaligtasan ng Israel? Kapag ibinalik na ng Diyos ang kanyang bayan, magagalak si Jacob, matutuwa si Israel.

SALMO 54 (53)

³ O Diyos, sa ngalan mo nawa'y iligtas ako; sa kapangyarihan mo nawa'y ipagtanggol ako.

⁴ O Diyos, dinggin mo ang aking dalangin; pakinggan mo ang mga salita ng aking bibig.

⁵ Naghihimagsik sa akin ang mga mapagmalaki. Nais akong patayin ng mararahas na tao, hindi nila inaalaala ang Diyos.

⁶ Masdan, Diyos ng aking saklolo; ang Panginoon ang nagdudugtong sa aking buhay.

⁷ Nawa'y bumalik sa naninira sa akin ang masasama niyang balak; lipulin mo sila sa iyong katapatan

⁸ Mag-aalay ako sa iyo ng hain. Pupurihin ko ang iyong pangalan, Panginoon, sapagkat ito'y butihin.

⁹ Ako'y iniligtas mo sa kagipitan at nagma-malaki ako sa aking mga kaaway.

52. Hinihingi ng salmista sa Diyos na igawad ang katarungan laban sa mapang-api. Ang pagbagsak ng isang sistemang di-makatarungan ay hatol ng Diyos, pero alam nating ang pinag-uusapan dito'y hindi isang grupo ng mabubuting tao laban sa grupo ng masasama.

53. Halos magkapareho ang salmong ito at ang Salmo 14.

54. Sa berso 1, nakikita natin na halos pareho ang pangalan ng Diyos at ang kanyang malakas na pagkilos (tinangn ang Mc 16:17; Gawa 3:6; Fil 2:9). Pag nanalig tayo sa ngalan ni Jesus, hindi mawawalan ng saysay ang ating panalangin.

SALMO 55 (54)

Panalangin ng inuusig. *Paghahari ng pera, karahasan, luho, pagbibili ng sarili, pagsasamantala sa tao. Sa gitna ng makasalang lipunan, nadarama ng matuwid na siya'y ginigipit at inuusig: **Ipaubaya sa Panginoon ang pasan mo.***

²Dinggin ang dalangin ko, O Diyos, huwag magbingi-bingihan sa aking pagsamo; ³pakinggan mo ako at tugunin.

Lubhang nakaliligalig sa akin ⁴ang malakas na sigaw ng kaaway at ang pag-iingay ng mga tampalasan.

Ibinubuhos sa akin ang kanilang poot at inuusig nang may galit.

⁵Lubhang namimighati ang aking puso. Sinasalakay ako ng takot sa kamatayan. ⁶Nanginginig ako, ginagapi ng sindak.

⁷Nasabi ko: "Kung may pakpak lang ako tulad ng kalapati, ako'y lilipad sa malayo upang mapanatag;

⁸hahanap ako ng tahanan sa ilang, at manunuluyan sa disyerto. ⁹Nagmamadali akong maghanap ng kanlungan sa unos sa nakatatat kot na bagyo.

¹⁰Panginoon, guluhin mo ang kanilang wika. Nakikita ko nga sa lunsod ang alita't dahas; ¹¹araw at gabi'y gumagala sila sa paligid ng muog, samantalang kasamaan at panlalait ang nasa loob.

¹²Pandaraya at panlilinlang ay hindi naaalisa sa lansangan.

¹³Kung kaaway ang lumait sa akin, matitihi ko ito. Kung kalaban ang umalsa laban sa akin, makapagtatago ako sa kanya.

¹⁴Ngunit ikaw iyon na aking kapantay, kasama ko't kaibigan ¹⁵na kinawiwilihan kong kasama. Sa bahay ng Diyos sabay tayong naglalakbay kasama ng madla.

¹⁶Sana biglain sila ng kamatayan; malibing sana sila nang buhay, sapagkat kasamaan ang nananahan sa kanila.

¹⁷Ngunit... sa Diyos ako tumatawag; iligtas ako ng Panginoon.

¹⁸Sa gabi, sa umaga at sa tanghali ako'y tumatawag. Dumaraing ako at diringgin niya ang aking tinig.

¹⁹Tutubusin niya akong buong-buo sa kumakalaban sa akin, kahit na napakarami ang laban sa akin.

²⁰Makinig nawa ang Diyos na nakaluklok magpakailanman at ibababa sila; dahil sa wala silang pagbabago at walang takot sa Diyos.

²¹Pinagbubuhatan niya ng kamay ang kanyang kaibigan. Linalabag niya ang kanyang kasunduan.

²²Madulas pa kaysa mantika ang kanyang pananalita ngunit pakikidigma ang nasa puso niya. Malambot pa kaysa langis ang kanyang mga salita ngunit mga tabak na nakaamba ang mga ito.

²³Ipaubaya sa Panginoon ang pasan mo at aalalayan ka niya, kailanma'y hindi niya pabayaan na mabuwal ang matuwid.

²⁴Ngunit, O Diyos, ibubulid mo sa hukay ng pagkabulok ang tampalasan. Ang mga mamamatay-tao't taksil ay hindi aabot ng kalahati man lamang ng kanilang panahon. Ngunit ako ay tanging sa iyo mananalig.

SALMO 56 (55)

Hindi matatalo ang matuwid. *Panalangin ng milyun-milyong inaapi. Para sa kanila'y wala nang ningning ang pag-asa. "Ilagay mo sa iyong sisidlan ang aking mga luha."*

²Kaawaan mo ako, O Diyos, sapagkat tinutugis ako. Buong araw akong inaapi ng kalaban.

³Buong araw akong niyuyurakan ng mga naninira sa akin. Marami ang kumakalaban sa akin.

O Kataas-taasan, ⁴kapag ako'y natatakot, sa iyo ako nagtitiwala.

⁵Sa Diyos, na ang salita niya ay aking dinadakila, sa Diyos ako nananalig. Hindi ako mata-

takot. Ano'ng magagawa ng tao laban sa akin?

⁶Nililigalig nila ako sa buong araw. Lahat ng pakana nila'y sa aking ikapipinsala.

⁷Nakikipagsabwatan sila, nakakubli, nagmamanman, na nakahandang kitilin ang aking buhay.

⁸Huwag mo silang pabayaang makatakas. Sa iyong galit, igupo mo ang mga bansa, O Diyos.

55. Tinatawag na mga diyos ang mga pinuno at mga responsable sa katanungang panlipunan. Sapagkat sa pagganap sa kanilang mga tungkulin, sila mismo ang kumakatawan sa Diyos.

⁹Itinala mo ang aking mga panaghoy: hindi ba nakasulat sa iyong aklat ang mga iyon? Ilagay mo sa iyong sisidlan ang aking mga luha.

¹⁰Kaya magsisiurong ang aking mga kalaban sa panahon ng aking pagtawag. Batid ko na kapanig ako ng Diyos.

¹¹Sa Diyos, na ang kanyang salita ay aking dinadakila; sa Panginoon, na ang kanyang salita

ay aking dinadakila,¹² sa Diyos ako umaasa. Hindi ako matatakot. Ano'ng magagawa ng tao sa akin?

¹³Ang mga panata ko sa iyo, O Diyos, ay aking tutuparin. Mag-aalay ako ng mga hain ng pasasalamat sa iyo, ¹⁴dahil sa iniligtas mo ang aking kaluluwa sa kamatayan at maging ang mga paa ko sa pagkakatisod, upang makalakad ako sa harap ng Diyos sa liwanag ng buhay.

SALMO 57 (56)

O, Panginoon, nabubuhay ako sa piling ng mga leon!

²Maawa ka sa akin, O Diyos, maawa ka sa akin yamang sa iyo nanganganlong ang aking kaluluwa, at sa lilim ng iyong mga pakpak ako mangungubli hanggang sa paglipas ng kapahamakan.

³Tumatawag ako sa Diyos na Kataas-taasan, sa Diyos na tumutupad ng pangarap niya sa akin. ⁴Nawa'y magpadala siya mula sa langit ng makapagliligtas. Ipahiya niya ang mga yumuyurak sa akin. Magpadala ang Diyos ng kanyang awa at katapatan.

⁵Nakahandusay ako sa gitna ng mga leon na lumalamon sa mga anak ng tao. Ang ngipin nila'y sintalim ng sibat at palaso; ang dila'y sintalas ng matalim na tabak.

⁶Purihin ka sa kalangitan, O Diyos, sa itaas ng buong daigdig ang iyong kaluwalhatian.

⁷Nag-umang sila ng silo sa paa ko. Sa dusa'y nakatungo ang kaluluwa ko. Humukay sila ng patibong sa aking daraanan, ngunit sila mismo ang nahulog doon.

⁸Matatag ang aking puso, O Diyos; ang puso ko ay matatag! Ako ay aawit at lilikha ng himig.

⁹Gumising ka, aking kaluluwa! Gising kayo, arpa't lira! Gigisingin ko ang bukanliwayway.

¹⁰Ipagbubunyi kita sa piling ng mga bansa, Panginoon! Aawitan kita ng papuri sa piling ng mga bayan!

¹¹Dahil dakila hanggang sa kalangitan ang iyong pag-ibig, at hanggang sa himpapawid ang iyong katapatan. ¹²Ipagbunyi ka sa itaas ng kalangitan, O Diyos, sa itaas ng buong daigdig ang iyong kaluwalhatian.

SALMO 58 (57)

Hinahatulan ng Diyos ang mga namumuno. *Pinagsasabihan ng Diyos ang mga pinunong nagtatatag at nagpapapanatili ng isang bulok na kaayusan, sa halip na maging mga kasangkapan ng kanyang katarungan.*

²Tunay bang naggagawad kayo ng katarungan, – O mga diyos? Matuwid ba ang inyong pamahalaan sa mga tao?

³Hindi! Sadyang kayo ang gumagawa ng kabuktutan; ang inyong mga kamay ay naggagawad ng karahasan sa lupain.

⁴Ligaw na ang masasama mula pa sa pagsilang; suwail na mula pa sa sinapupunan ang mga nagsisinungaling.

⁵Para silang makamandag na ahas, simbingi ng kobrang nakatakip ang tainga, ⁶upang hindi marinig ang tawag ng sanay na manghahalina.

⁷O Diyos, basagin mo ang mga ngipin nila. Durugin mo ang pangil ng mga leon, O Panginoon.

⁸Mawala sana sila tulad ng tubig na tumapon. Sila nawa'y malanta tulad ng damong tinapakan.

⁹Maging tulad sana sila ng susong gumagapang sa putik, tulad ng isinilang sa maling oras na kailanma'y di makikita ang araw. ¹⁰Bago pa maramdaman ng mga luwad mo ang init ng panggatong na dawag... sariwa o tuyo man ang mga ito, hayaang ilipad sila sa malayo.

¹¹Magagalak ang matuwid kapag sila'y napaghiganti; kapag nahuhugasan nila ang kaniyang paa sa dugo ng mga tampalasan.

¹²Sa gayo'y sasabihin ng mga tao: "Tunay na ginagantimpalaan ang matuwid, tunay na may Diyos na humahatol sa lupa."

SALMO 59 (58)**Nasa kamay ng mararahas ang lunsod.**

²Iligtas mo ako sa aking mga kaaway, O Diyos. Sa mga nagsisialsa laban sa akin ipagtanggol mo ako.

³Iligtas mo ako sa mga gumagawa ng masama. Sa mga uhaw sa dugo ipagtanggol mo ako.

⁴Binabantaan ako ng mararahas na tao kahit wala naman akong pagkukulang o kasalanan, O Panginoon.

⁵Wala naman akong pagkakamali ngunit pinaghahandaan nila akong sala-kayin. Bumangon ka't tulungan mo ako! Tumingin ka! ⁶Ikaw, Panginoong Diyos ng mga Hukbo, ang Diyos ng Israel. Bumangon ka't parusahan ang lahat ng mga bansa. Huwag kang mahabag sa lahat ng tampalasang taksil.

⁷Bumabalik sila bawat gabi, umaalulong na parang aso at aali-aligid sa lunsod. ⁸Patalim ang ibinubuga nila mula sa kanilang mga bibig. At sabi nila: "Sino naman kaya ang nakaririnig?"

⁹Ngunit ikaw, O Panginoon, pinagtatawanan mo sila. Kinukutya mo ang lahat ng mga bansa.

¹⁰O aking Lakas, sa iyo ako aawit ng papuri, sapagkat ikaw, O Diyos, ang aking tanggulan.

¹¹Mangunguna sa akin ang pag-ibig ng aking Diyos. Palalakasin niya ako laban sa mga naninira sa akin.

¹²Huwag mo silang limutin, baka patayin ang aking bayan. Lituhin mo lamang sila ng iyong lakas at ilugmok sila, O Panginoong aming kalasag.

¹³Pagkakasala ng kanilang bibig ang salita ng kanilang labi; ipahahamak sila ng sariling kapalaluan, dahil sa mga sumpa't kasinungalingan na kanilang sinasabi.

¹⁴Lipulin mo sila sa iyong poot! Lipulin mo sila hanggang sila'y maubos. Sa gayo'y makikilala nila na ang Diyos ang siyang naghahari kay Jacob hanggang sa kaduluhan ng daigdig.

¹⁵Bumabalik sila sa gabi, umaalulong na parang aso at aali-aligid sa lunsod.

¹⁶Pagala-gala sila sa paghanap ng pagkain. Kung hindi nabubusog sila'y nagpapalahaw.

¹⁷Ngunit ako, aawitin ko ang iyong kangepangyarihan. Aawitin ko sa umaga ang iyong pag-ibig yamang ikaw ang aking muog at aking kanlungan sa panahon ng bagabag. ¹⁸O aking lakas, aawitan kita ng papuri, sapagkat ikaw, O Diyos, ang tanggulan ko, ang Diyos kong mapagmahal.

SALMO 60 (59)**Pagsamo pagkatapos ng isang pagkatalo.**

³O Diyos, tinanggihan mo kami at winasak; nagalit ka subalit muli mo kaming balikan.

⁴Ang lupa'y iyong niyanig at pinabuka; ayusin mo dahil umuuga.

⁵Pinagdusa mo ang iyong bayan. Binigyan mo kami ng alak na nagpasuray sa amin.

⁶Nagtaas ka ng watawat sa iyong bayan – hindi sa unahan kundi sa likuran at tumakas kami sa harap ng mga busog.

⁷Nawa'y maipagtanggol ang mga mahal mo. Iligtas kami ng kanang kamay mo at tulungan.

⁸Nagsalita ang Diyos mula sa kanyang

59. Malayo ba ang Diyos sa masasamang lugar? Wala ba siyang ginagawa roon? Wala bang panalangin o patotoo na makababagbag sa kalooban nila?

60. Marahil, mahirap para sa ating intindihin ang

salmong ito. Ngunit sa Templo, isang pari o propeta ang nagpapahayag ng mensahe ng konswelo mula sa Diyos: makikipagdigma siya at ang kanyang armas ay ang mga tribu ng Israel: Galaad, Efraim, Juda... at yuyurakan niya ang mga karatig-bansa...Edom, Moab...

dambana: “Magtatagumpay ako; hahatiin ko ang Sikem, at ang Lambak ng Sukot ay ipamamahagi ko!

⁹Akin ang Galaad; akin din ang Manases. Salakot ko ang Efraim, setro ko’y Juda.

¹⁰Moab ang hugasan ko; sa Edom iha-hagis ko ang aking sandalyas; at sa Pilistea isisigaw ko ang aking tagumpay.

¹¹Sino’ng maghahatid sa akin sa naku-

kutaang lunsod? Sino’ng mag-aakay sa akin patungo sa Edom?

¹²Hindi mo ba kami tinanggihan, O Diyos? Ni hindi mo na sinasamahan, O Diyos, ang aming hukbo.

¹³Tulongan mo kami laban sa kaaway, yamang ang tulong ng tao’y walang saysay.

¹⁴Sa awa ng Diyos, kami’y magtatagumpay. Siya ang dudurog sa aming mga kaaway.

SALMO 61 (60)

²Dinggin mo, O Diyos, ang aking tagwag; pakinggan mo ang aking panalangin.

³Mula sa dulo ng daigdig nananawagan ako sa iyo hanggang sa manghina ang puso ko. Sa bato na mataas pa sa akin, akayin mo ako. ⁴Ikaw ang aking tanggulan, isang matatag na tore laban sa kaaway.

⁵Tulutan mo akong manahan sa iyong kulandong magpakailanman at mangnanlong sa lilim ng mga pakpak mo.

⁶Ikaw, O Diyos, ang nakikinig sa mga

panata ko. Binibigyan mo ang mga may pitagan sa iyong pangalan.

⁷Dagdagan mo ang mga araw ng buhay ng hari; pahabain mo ang kanyang buhay sa salin-lahi.

⁸Nawa’y manatili siyang nakaluklok magpakailanman sa harap ng Diyos. Itakda ang iyong pag-ibig at katapatan upang siya’y ingatan.

⁹Sa gayo’y lagi akong aawit ng papuri sa iyong pangalan at tutuparin ko ang aking mga panata araw-araw.

SALMO 62 (61)

Sa Diyos lamang mapapanatag ang aking kaluluwa.

Ibinunyag na ng Diyos ang kanyang dalawang pangunahing katangian: kapangyarihan at kagandahang-loob. Gusto ba nating maging aktibo ang mga ito? Mananampalataya tayo at buksan ang ating puso.

Isa pang salmo na parang napakalayo sa mga mananampalatayang nasa mga mapayapang bansa. Ang mga salmo ay panalangin ng isang bayang laging nagpupunyagi at ginagawan ng karahasan. Tingnan halimbawa ang mga balita sa telebisyon, at sapat na ang makaharap natin ang karahasan ng mundo upang manalangin tayo ngayong gabi, ang panalangin ng tunay na mundo na nagpupumilit mabuhay.

Isang bagay lamang ang sinabi ng Diyos, dalawang bagay ang aking

²Tanging sa Diyos namamahinga ang aking kaluluwa.

Sa kanya nagmumula ang aking kaligtasan.

³Siya lamang ang aking bato at kaligtasan, ang aking muog, kaya hindi ako manginginig.

⁴Hanggang kailan ninyo sasalakayin ang isang tao at sama-sama ninyong ilulugmok tulad ng nakahilig na pader at gumuguhong bakod?

61. May lumiligalig sa hari at siya’y nananalangin o may nananalangin para sa kanya. Gaano karami ang hinihingi natin sa Diyos araw-araw, marahil para sa bahay, asawa, mga anak, at alagang pusa. Alam ng Diyos

na mas mabuting hindi niya dinggin ang lahat pero natutuwa pa rin siya na gusto nating tumawag sa kanya: sa katunayan, siya ang lahat ng kulang sa atin.

narinig. Sabay na ibinunyag ng Diyos ang kanyang dalawang pangunahing katangian: *kapangyarihan at kagandahang-loob.*

⁵ Binalak nila na ibagsak siya mula sa kanyang kaitaasan. Nalulugod sila sa kasinungalingan.

Ang bibig nila ay nagpupuri ngunit ang puso'y nanunungayaw.

⁶ Tanging sa Diyos mamamahinga ang aking kaluluwa sa kanya lamang ako nananalig.

⁷ Siya lamang ang aking bato at aking tanggulan, ang aking muog, kaya hindi ako magagapi.

⁸ Nasa Diyos ang kaligtasan ko't karangalan. Ang matibay kong muog, ang kanlungan ko'y nasa Diyos.

⁹ Laging kayo'y manalig sa kanya, O bayan! Buksan ninyo sa kanya ang inyong puso. Diyos ang ating kanlungan.

¹⁰ Ang hamak na tao'y isang hininga lamang; ang dakilang tao nama'y isang kabulaanan. Magkasama man timbangin magaan pa sila sa hangin.

¹¹ Huwag kayong umasa sa panunuhol at huwag ipagmalaki ang pinagnakawan. Kahit na gaano ang pagdami ng inyong yaman huwag ditong ilapit ang inyong puso.

¹² Isang bagay lamang ang sinabi ng Diyos, dalawang bagay ang aking narinig.

Ikaw, O Diyos, ang makapangyarihan

¹³ at sa iyo, O Panginoon, ang pag-ibig.

Tunay na ginagantimpalaan mo ang bawat isa ayon sa kanyang gawa.

SALMO 63 (62)

Nagsasawa tayo sa lahat. At maging ang pinakamalalim na pag-ibig ng tao ay hindi pa rin ganap na nakakasiya. Sapagkat nakaamba rito ang anino ng kamatayan. Siya lamang na bukal ng tubig na buhay – at hindi ang “mga basag na tapayan” (Jer 2:13) – ang makapapawi sa pagkauhaw na nasa kalooban ng tao. Ipinahayag ito ni San Agustin sa tanyag na mga katagang ito: “Ginawa mo kami para sa iyo, O Diyos, at hindi mapapanatag ang aming puso hangga't hindi ito nagpapahinga sa iyo.”

Siyempre, mas mahalaga para sa Diyos ang ating mga gawa kaysa ating mga salita ngunit sa ibang paraan, ang

Sa iyo nauhaw ang aking kaluluwa. – Gaano man kanais-nais ang lahat ng yaman sa mundo, lagi pa ring nasa disyerto ang tao hangga't hindi niya natatagpuan ang bukal ng tubig na buhay, ang Diyos.

² O Diyos, ikaw ang aking Diyos, hinahanap kita.

Nauhaw sa iyo ang aking kaluluwa;

nananabik sa iyo ang aking laman,

tulad ng tuyo at tigang na lupa.

³ Kaya nga hinanap kita sa santuwaryo, para pagmasdan ang kapangyariha't luwalhati mo.

⁴ Mahigit kaysa buhay ang pag-ibig mo.

Luluwalhatiin ka ng mga labi ko.

⁵ Pupurihin kita habang ako'y nabubuhay,

itataas ko ang aking mga kamay

at tatawagin ang iyong pangalan.

ating adhikain ang mas mahalaga. Palatandaan ito na may puwang ang Diyos sa atin sa araw na gustuhin niyang tayo'y payamanin. Ipinahahayag ni Jesus at pati ni Maria sa "Magnificat" nito na mapapalad ang mga nagugutom at nauuhaw sa Diyos, at sawimpalad naman ang mga busog.

Mapalad tayo kung may pagkakataon sa ating buhay, sa pagninilay sa Salita ng Diyos, sa pananalangin, sa bukas-loob na pagsagot sa mga tawag ng Diyos, sa di-makasariling pagmamahal sa kapwa, na nararanasan natin mismo ang Diyos sa mga damdaming nagpapahayag sa kanya: kapayapaan, kaligayahan, kapanatagan at tatag ng kalooban, kapuspusan... At mas mapalad pa tayo kung dahil sa ating kapanatagan at pag-asa sa gitna ng mga paghihirap at pagsubok sa buhay ay ibinibigay natin sa iba ang pag-ibig at pagnanais sa Diyos.

⁶Tulad ng masarap na pagkaing tinatamasa ng aking kaluluwa,

pupurihin ka ng aking bibig na nagagalak.

⁷Pag naaalaala kita sa aking higaan, ikaw ang sa aking isipan sa buong magdamag.

⁸Dahil ikaw ang tumutulong sa akin, umaawit ako sa lilim ng iyong pakpak.

⁹Sa iyo nakakapit ang aking kaluluwa habang alalay ako ng iyong kanang kamay.

¹⁰Mahuhulog sa kalaliman ng lupa ang nagnanais ng kamatayan ko.

¹¹Papatayin sila sa tabak at lalapangin ng mga asong gubat.

¹²Ngunit ang hari ay magagalak sa Diyos.

Mapalad ang magpatotoo sa ngalan niya Pupurihin niya ang lahat na nangangako sa kanya

ngunit patatahimikin ang lahat ng bibig na nagsisinungaling.

SALMO 64 (63)

Parurusahan ang mga naninirang-puri.

²Dinggin mo, O Diyos, ang tinig kong nananaghoy; sa banta ng kaaway iligtas mo ang aking buhay.

³Itago mo ako sa banta ng mga balakyot, sa masasamang hibo ng masasamang loob. ⁴Hinahasa nila tulad ng tabak ang kanilang dila; inaasinta tulad ng palaso ang kanilang dilang mapait, ⁵upang tudlain sa kublihan ang walang sala, pabigla at walang takot siyang tinutudla.

⁶Hinihimok nila ang bawat isa sa masamang layunin. Pinag-uusapan nila ang pag-umang ng patibong. Anila: "Sino ang makakikita sa atin?"

⁷Patago silang nagpapakana ng kasamaan: "May balak kami na di mabibigo." Talagang ang isip at puso ng tao ay tuso.

⁸Ngunit tutudlain sila ng palaso ng Diyos, at bigla na lamang silang malulugmok. ⁹Ipapahamak sila ng sarili nilang dila; lahat ng makakita sa kanila'y ma-iiling.

¹⁰Mamamangha ang sangkatauhan. Ipahahayag nila ang gawa ng Diyos at pag-iisipan ito.

¹¹Kaya magsasaya at magkakanlong sa Diyos ang mga matuwid. Pupurihin siya ng lahat ng matapat ang puso.

64. *Mamamangha ang sangkatauhan.* Hindi natin dapat hamakin ang takot sa Diyos, maliban na lamang kung kabilang tayo sa mga perpektong tao na naging purong pag-ibig ng Diyos. Hindi natuturuan ang bata nang walang pagtutuwid; karamihan sa mga tao'y hindi

anghel, at kailangang makita nila na mabisa ang katarungan. Kayraming tao na ang nakakita sa katarungan ng Diyos na bumabangon sa mga bansang silanganin! Hingin natin sa kanya na pagbangunin din ito sa mundong kanluranin.

SALMO 65 (64)

Ipinaaalaala sa atin ng kasaganaang ito ng lupa ang isa pang kasaganaang ipinagkakaloob ng Diyos sa kanyang mga kaibigan. May mga ulan din sa tagsibol, mga ani sa tag-init at mga awit ng kagalakan para sa Iglesya.

Ipinaaalaala nito sa atin na gumagawa ang Diyos sa pamamagitan ng mga panahon at ulan. Kung ang karamihan ng mga Kristiyano at pamayanan ng Iglesya ay hindi na naglalakaloob na humingi sa Diyos ng kalagayan ng panahong kailangan sa pag-aani, ito'y hindi patunay na ang ating panampalataya ay mas espirital na ngayon kundi palagay na ang ating loob sa isang Diyos na walang nagagawa.

Dinadalaw mo ang lupa at pinupuspos ito sa kasaganaan.

Nagpapasalamat ang salmista para sa magandang ani ng isang masaganang taon.

² Sumaiyo ang papuri sa Sion, O Diyos, dito tinutupad ang mga panata sa iyo.

³ Ikaw ang dumidinig ng panalangin, Sa iyo dumudulog ang lahat ng tao.

⁴ Kahit na malugmok kami sa kasalanan ipinatatawad mo ang aming kakulangan.

⁵ Mapalad ang taong hinirang mo't kinuha upang manirahan sa iyong bakuran. Bubusugin kami ng mabubuting bagay sa iyong tahanan, sa iyong Templong Banal.

⁶ Kahanga-hangang mga gawa ang tugon mo sa amin, O Diyos na matuwid na tagapagligtas namin, pag-asa ng lahat sa mga dulo ng daigdig at sa mga pulong nasa malayo.

⁷ Pinatatag mo ang mga bundok sa iyong lakas, ikaw na dinaramtan ng kapangyarihan,

⁸ ikaw na nagpapatahimik ng ugong ng karagatan, ng ugong ng mga alon, at ng kaguluhan ng mga bansa.

⁹ Namangha ang mga nakatira sa malalayong pook sa mga kababalaghan mo. Binibigyang-galak mo ang bukanliwayway at ang pagyao ng gabing lumilisan.

¹⁰ Inaalagaan mo ang lupa at dinidilig ito; lubos mo itong pinatataba. Puno ng tubig ang batis ng Diyos. Pinagkakalooban mo sila ng butil ayon sa iyong kagustuhan.

¹¹ Pinatutubigan mo ang mga tudling pinapatag mo ang mga umbok nito at pinalambot ang lupa sa ulan. Pinagpala mo ang mga pananim.

¹² Pinutungan mo ng kabutihan ang taon, nag-uumapaw ang kasaganaan sa mga daan mo.

¹³ Naging masagana ang mga parang sa ilang.

Ang mga burol ay nagbihis ng kagalakan.
¹⁴ Naglipana ang kawan sa bukirin
 ang lambak ay napapalamutian ng pananim,
 nagsigawan at umawit sila sa kagalakan.

SALMO 66 (65)

Alam ng salmista na hindi lamang maylikha ng kalikasan ang Diyos kundi ipinagtatangol pa rin niya ang kanyang bayan sa malupit na daigdig. Naaalaala niya rito ang mga kahanga-hangang gawa ng Diyos na Tagapagligtas.

Pinasasalamatan ka namin, Panginoong Diyos na Makapangyarihan sa pagkat sinimulan mo ang iyong paghahari. Napoot ang mga bansa, ngunit sumapit ang iyong galit, ang sandali para hukuman ang mga patay, para gantimpalaan ang iyong mga lingkod na mga propeta, ang iyong mga banal at lahat ng nagpaparangal sa Ngalan mo, at para wasakin ang mga sumira sa lupa (Pag 11:17-18).

Pasasalamat pagkatapos ng labanan. Sa ngalan ng buong pamayanan, nagpapasalamat ang kanilang pinuno sa Diyos na nagpalaya sa kanyang bayan mula sa mga pagsubok.

Sumigaw nang buong galak sa Diyos, buong kalupaan!
² Umawit ng papuri sa kanyang pangalan!
 Ibigay sa kanya ang maluwalhating kapurihan!

³ Sabihin sa Diyos: “Kasindak-sindak ang gawa mo!
 Napakadakila ng iyong kapangyarihan
 at nagsisidapa ang mga kaaway mo sa iyong harap.
⁴ Ang lahat ng lupa ay yumuyuko sa iyo.
 Pinupuri ka nila, inaawit ang iyong pangalan!”

⁵ Halikayo’t masdan ang mga gawa ng Diyos.
 Kasindak-sindak ang ginawa niya sa tao.

⁶ Ginawa niyang lupang tuyo ang dagat,
 nakayapak na tinawid ng mga tao ang ilog;
 kaya nga, magalak tayo sa kanya.

⁷ Makapangyarihan siyang maghahari magpakailanman,
 nagbabantay sa mga bansa,
 upang huwag umalsa ang mga manghihimagsik.

⁸ Mga bansa, purihin ang ating Diyos!
 Iparinig ninyo ang tinig sa kanyang papuri.
⁹ Siya ang nag-iingat ng ating buhay.
 Hindi niya hinahayaang madulas ang ating paa.

¹⁰ Sinubukan mo kami, O Diyos;
 dinalisay mo kami gaya ng pagdalisay sa pilak.

¹¹ Hinayaan mo kaming mahulog sa bitag,
 pinapagpasan mo ng hapis ang aming balikat.

¹² Ipinaalipin mo kami sa tampalasan
 at pinasalunga sa apoy at sa tubig,
 ngunit kami’y iniligtas mo rin sa wakas.

¹³ Tutuloy ako sa iyong templo na may hain
 at tutuparin ko ang mga panata ko sa iyo,
¹⁴ na ipinangako ng aking mga labi,
 na binigkas ng aking bibig sa aking pagkaligalig.

¹⁵ Mga hayop na matataba ang iaalay ko sa iyo; kasama ng hain na lalaking tupa.
Mag-aalay ako ng toro at mga kambing.

¹⁶ Halikayo't makinig!
Isasaysay ko sa inyong may pitagan sa Diyos ang ginawa niya sa akin.

¹⁷ Tumawag ako sa kanya nang malakas pinuri siya ng aking dila.

¹⁸ Kung sa puso'y may kimkim akong sala, hindi niya ako maririnig.

¹⁹ Ngunit tunay na nakinig ang Diyos; dininig niya ang tawag ng aking panalangin.

²⁰ Purihin ang Diyos!
Hindi niya tinanggihan ang aking dalangin ni inilayo ang pag-ibig niya sa akin.

SALMO 67 (66)**Makikilala ka ng lahat ng bansa.**

² Magmagandang-loob nawa ang Diyos sa atin, pagpalain tayo at tanglawan ng mukha niya.

³ Nawa'y makilala sa lupa ang iyong daan at sa mga bansa ang pagliligtas mo.

⁴ Purihin ka nawa, O Diyos, ng mga bayan.
Nawa'y purihin ka ng lahat ng mga bansa.

⁵ Magalak nawa't umawit ang mga bansa, pagkat makatarungan kang namamahala sa mga lahi,
at pinapatnubayan mo sila sa lupa.

⁶ Purihin ka nawa, O Diyos, ng mga bayan;
nawa'y purihin ka ng lahat ng mga bansa.

⁷ Nagbigay ng ani ang lupa,
pinagpapala kami ng Diyos, ng aming Diyos.

⁸ Pagpapalain kami ng Diyos
at nawa'y matakot sa kanya
ang lahat ng nasa kaduluhan ng daigdig.

SALMO 68 (67)

Matagumpay na prusisyon ng Diyos na nagtagumpay. Sa mga may pananampalataya, parang isang bagong prusisyon ng tagumpay ang kasaysayan ng Iglesya. Si Kristong nabuhay-na-muli, na sumasakanya sa pamamagitan ng Espiritu nito ang pumapatnubay sa kanya patungo sa langit, kung saan naghanda ng lugar si Kristo para sa kanya.

²Bumangon ka, O Diyos, at ikalat ang iyong mga kaaway. Magtakbuhang nawa sa harap mo ang iyong mga kalaban.

³Gaya ng pag-hip sa usok, hipan mo sila. Gaya ng kandila na tinutunaw ng apoy, natutunaw ang masasama sa harap ng Diyos.

⁴Nagagalak naman ang mga matuwid, at masigla silang natutuwa sa harap ng Diyos.

⁵Magsiawit sa Diyos! Purihin ang kanyang pangalan! Ipagbunyi ang nakasakay sa alapaap; sana'y masaya kayo dahil sa Panginoon. Magdiwang sa harap niya!

⁶Ama ng mga ulila at tagapagtanggol ng mga balo – ganyan ang Diyos sa tahanan ng kanyang kabanalan.

⁷Kinakalinga ng Diyos ang nalulungkot; dinadala niya ang mga bilango sa kasaganaan, ngunit pinatitira niya ang mga mapaghimagsik sa lupang tigang.

⁸Diyos, noong nanguna ka sa harap ng iyong bayan, noong naglakbay ka sa disyerto, ⁹nangatal ang lupa, nagpaulan ang langit sa harap ng Diyos, sa harap ng Diyos, na siyang Diyos ng Israel.

¹⁰Nagbigay ka ng masaganang ulan, O Diyos, upang paginhawahin ang mga anak mong pagod.

¹¹Natagpuan ng bayan mo, O Diyos, ang tahananang ipinagkaloob mo sa mahihirap.

¹²Ang Panginoon ay nagpahayag. Malaki ang hukbong nagbabalita nito. ¹³Ang mga hari ng mga kawal ay nagtatakbuhan; sila'y nagtatakbuhan. Ang maybahay ay binabahagi ang nasamsam.

¹⁴Habang kayo'y natutulog sa kuluhan ng kawan, ang mga pakpak ng ka-

lapati ay tubog sa pilak at ang kanyang mga balahibo ay kumikinang sa ginto.

¹⁵Noong ikinalat ng Makapangyarihan ang mga hari, umulan ng niyebe sa Madilim na Bundok.

¹⁶Bundok ng Diyos ang bundok ng Basan. Matayog na bundok ang bundok ng Basan. ¹⁷Bakit ninyo sa inggit pinagmamasdan, mga matayog na bundok, ang bundok na pinili ng Diyos kung saan siya titigil? Doon titigil ang Panginoon magpakailanman.

¹⁸Libu-libo ang mga karwahe ng Diyos; ang Panginoon ay dumating mula sa Sinai sa kanyang dambana.

¹⁹Umakyat ka sa kaitaasan, kasunod ang mga bihag, ang mga taong kinuha mo bilang buwis. Pati na ang mga umalsa, ang nagpipilit sumama sa Panginoon.

²⁰Purihin ang Panginoon araw-araw. Pinapatnubayan niya tayo, ang Diyos na tagapagligtas natin.

²¹Saklolo natin ang Diyos. Nasa Panginoong Diyos ang pagtakas sa kamatayan.

²²Ngunit dinudurog ng Diyos ang ulo ng kanyang mga kaaway, ng mga tamपालasan. ²³Sabi ng Panginoon: "Ibabalik ko sila mula sa Basan, mula sa kailaliman ng dagat ²⁴upang maligo sa dugo ang paa mo at ang dila ng mga aso mo'y makinabang sa mga kaaway mo."

²⁵Tinitingnan nila ang iyong prusisyon, ang prusisyon ng aking Diyos, ng aking Hari sa santuwaryo. ²⁶Nasa unahan ang mga mang-aawit, kasunod ang mga manunugtog. Sa gitna nila'y mga dalagang may pandereta.

²⁷Sa dakilang pagtitipon purihin ang Diyos, ang Panginoon, ang kinalulugdan ng Israel.

68. Narito ang isang napakatandang salmo, mapaglarawan bagamat malabo ang teksto sa ilang bahagi pagpakat hindi naingatan nang mabuti.

Inaawit ang salmong ito sa mga prusisyon habang umaahon patungo sa Templo ng Jerusalem. Nasa piling nila ang Diyos, at ang prusisyon ay siyang nagiging pagpasok ng matagumpay na Diyos sa kanyang Templo.

Dito natin mauunawaan ang mga larawang nasa awit na ito. Tinatawid ni Yawe ang disyerto mula sa Sinai hanggang sa Lupang Banal sakay sa mga ulap o sa

kerubin. Kapiling siya ng kanyang bayan at pinupukaw ng kanyang mga himala ang kalikasan mismo.

Natalo na ang mga kaaway na hari: ang tagumpay ni Debora sa lambak ng Kison (tingnan Mga Hukom 4) ang tinutukoy rito. Pagkatapos ay ginugunita naman ang pagpili sa Bundok ng Diyos, ang Jerusalem. Nagtatapos ang salmo sa isang pangitaing puno ng pag-asa na hinaharap: makikilala ng lahat ng bansa ang Diyos na nakasakay sa mga ulap. Sa liturhiya, ginagamit ang salmong ito para sa pag-akyat sa langit ng Panginoon.

²⁸Nangunguna si Benjamin, ang bunso sa mga tribu; kasunod ang mga pangulo ng Juda, pati ang mga pangulo ng Zabulon at ng Neftali.

²⁹Pasiklabin ang iyong kapangyarihan, O Diyos, ipakita ang iyong lakas tulad ng ginawa mo sa amin noon, ³⁰mula sa iyong templo sa Jerusalem.

Sa iyo nagdadala ang mga hari ng handog. ³¹Supilin mo ang hayop na naglungga sa tambo, ang kawan ng toro at baka ng mga bayan.

Ipahiya sila't papaghandugin ng ginto't pilak, ikalat ang mga bansang nalulugod sa digmaan.

³²Darating ang mga maharlika mula sa

Ehipto. Iunat ng Etiopia ang kanyang mga kamay sa Panginoon.

³³Mga kaharian ng lupa, umawit sa Diyos! Umawit ng papuri sa Panginoon ³⁴na sumasakay sa mga dating kalangitan. Umaalingawngaw ang tinig niya, ang tinig niyang makapangyarihan.

³⁵Ipahayag ang kapangyarihan ng Diyos! Nasa Israel ang kanyang kadakilaan, nasa kalangitan ang kanyang kapangyarihan.

³⁶Kasindak-sindak ang Diyos sa santuwaryo niya. Ang Diyos ng Israel ay nagbibigay ng kapangyariha't lakas sa kanyang bayan. Purihin ang Diyos!

SALMO 69 (68)

Umaabot ang tubig hanggang sa aking leeg. Halos lubog na sa tubig ng pagdurusa at kamatayan ang lingkod ng Diyos at humihingi siya ng tulong sa Panginoon. Ginamit ni Kristo sa kanyang Sarili ang ilang salita ng panalanging ito. Matapos sagipin sa kamatayan, siya'y magiging kaligayahan ng mga naghahanap sa Diyos.

²Iligtas mo ako, O Diyos, pagkat umaabot na sa aking leeg ang tubig. ³Lubog na ako sa malalim na burak at doo'y walang tuntungang masalat. Sinapit ko ang malalim na tubig at ako'y tinatangay na ng baha.

⁴Hapo na ako sa pagtawag; tuyo na ang aking lalamunan. Nanlalabo na ang mga mata ko sa paghahanap sa aking Diyos.

⁵Higit pa sa bilang ng aking buhok ang namumuhi sa akin nang walang dahilan. Malalakas ang sumisira sa akin, sila'y mga kaaway ko na walang paninindigan. Ang hindi ko naman ninakaw ay dapat ko raw isauli.

⁶O Diyos, alam mo ang kahangalan ko; hindi lihim sa iyo ang aking mga pagkakamali.

⁷Huwag sanang mapahiya ang umaasa sa iyo dahil lang sa akin, O Panginoon, Panginoon ng mga hukbo. Huwag sanang mawalan ng dangal ang humahanap sa iyo dahil lang sa akin, O Diyos ng Israel. ⁸Pagkat alang-alang sa iyo tinitii ko ang kadustaan at natatakpan ng kahihyan ang mukha ko.

⁹Naging dayuhan na ako sa mga kapatid ko, naging banyaga sa mga anak ng aking ina

¹⁰Parang apoy na tumupok sa akin ang sigla para sa iyong tahanan. Sa akin napunta ang mga pag-alipusta ng umaalipusta sa iyo.

¹¹Kapag tumatangis ako sa pag-aayuno, kahihyan ko pa ito.

¹²Kapag nagdamit ako ng sako, pinagtatawanan nila ako.

69. Panalangin ito ng mananampalataya na mas hindi sana naging tampulan ng paglailait at paghamak ng kanyang mga kasamahan kung hindi siya kilala bilang isang Kristiyano. *Parang apoy na tumupok sa akin ang sigla para sa iyong tahanan, sa akin napunta ang mga pag-alipusta ng umaalipusta sa iyo* (tingnan ang Jn 2:17).

Huwag nating kaagad isipin na kung tayo'y inuusig, ito'y sapagkat tayo'y mga mananampalataya; gayunpaman, sinabi ni Jesus na kailangang magkagayon. Ang pagkahamak – kung nasa katwiran – ay maghahatid ng mga grasya at kaluwalhatian na ibinibigay ng Diyos sa kanyang mga anak (2 Cor 4:7).

¹³ Naging paksa ako ng usap-usapan ng mga nakaupo sa pintuan, gayundin ng awit ng mga lasing.

¹⁴ Ngunit ako, dumadalangin ako sa iyo, Panginoon. Sa panahong kaaya-aya sa iyo, O Diyos, at sa kadakilaan ng pag-ibig mo, sagutin mo ako ng saklolo mong tiyak.

¹⁵ Hanguin mo ako sa putik at huwag mo akong hayaang lumubog. Tulutan mo akong maligtas sa mga napopoot sa akin at sa malalim na tubig.

¹⁶ Huwag mong tulutang anurin ako ng baha, o lulunin ng kalaliman, o takpan ng hukay.

¹⁷ Sagutin mo ako Panginoon dahil sa kabutihan ng iyong pag-ibig. Sa malaking awa mo bumaling ka sa akin.

¹⁸ Huwag itago ang mukha mo sa iyong lingkod; nababagabag ako, kayat magmadali ka't tugunin ako!

¹⁹ Lumapit ka sa akin at iligtas ako; tubusin mo ako sa mga kaaway.

²⁰ Batid mo ang kadustaan, ang kawalang puri at kahihiyang tiniis ko. Kilala mo ang lahat ng tagapag-usig ko.

²¹ Binasag ang puso ko ng kadustaan. Nawalan ako ng lakas. Naghanap ako ng habag ngunit wala... naghanap ako ng pakikiramay ngunit wala akong natagpuan.

²² Binigyan nila ako ng lason. Sa aking pagkauhaw pinainom pa nila ako ng suka.

²³ Nawa'y ang kanilang hapag ay maging bitag nila, at ang kanilang piling na banal ay maging patibong.

²⁴ Nawa'y dumilim ang kanilang mga mata at makuba ang likod nila.

²⁵ Ibhuhos mo sa kanila ang iyong galit at abutan sana sila ng liyab ng poot mo.

²⁶ Durugin ang kanilang himpilan nang walang manahan sa kanilang kulandong,

²⁷ Pagkat inusig nila ang sinugatan mo, at ang sinaktan mo'y kanila pang pinahihirapan.

²⁸ Paratangan mo sila ng pagkakasalang sunud-sunod. Huwag mo silang pa-walang sala.

²⁹ Burahin mo sila sa aklat ng buhay at huwag ibilang kasama ng mga matuwid.

³⁰ Ako nama'y nasasaktan at naghihirap. Ang kaligtasan mo, O Diyos, ang magbabangon sa akin.

³¹ Pupurihin ko ang Pangalan ng Diyos sa awitin. Dadakilain ko siya nang may pasasalamat.

³² Higit itong kalulugdan ng Panginoon kaysa baka o torong may sungay at kukong biyak.

³³ Makikita ito ng mga api at sila'y magagalak. Kayong nagsisihanap sa Diyos, pasiglahin muli ang inyong mga puso.

³⁴ Pagkat dinirinig ng Panginoon ang mga nangangailangan at hindi niya tina-tanggihan ang bayan niyang bihag.

³⁵ Purihin siya ng langit at lupa, ng karagatan at lahat ng gumagalaw roon.

³⁶ Sapagkat ililigtas ng Diyos ang Sion. Itatayo niyang muli ang mga lunsod ng Juda. Maninirahan sila roon at aariin nila ito.

³⁷ Mamanahin ito ng mga anak ng mga lingkod niya, at ang nagmamahal sa kanyang pangalan ay dito mananahan.

SALMO 70 (69)

Sigaw ng inuusig.

² O Diyos, malugod mo akong sagipin!
O Panginoon, agad mo akong tulungan!

³ Nawa'y mapahiya't magulumihanan

ang naghahangad sa buhay ko. Nawa'y mataranta at mawalang-puri ang nagnanais ng kapahamakan ko.

70. Ang salmong ito ay halos pag-ulit sa Salmo 40:14-18; dito, ang Panginoon ay pinalitan ng Diyos. Ito'y sapagkat ang mga salmo, bago isinama sa Biblia, ay pinalaganap sa iba't ibang koleksiyon.

⁴Nawa'y magsibalik silang kumakan-tiyaw ng: "Aha! Aha!" taglay ang kanilang kahihyan.

⁵Nawa'y magalak at matuwa sa iyo ang lahat ng humahanap sa iyo. Laging

sasabihin ng nagmamahal sa kaligtasan mo: "Dakila ang Diyos!"

⁶Ngunit ako'y dukha at nangangailangan! Magmadali, O Diyos, na ako'y tulungan! Ikaw ang aking tagapagligtas. Panginoon, huwag kang magluwat!

SALMO 71 (70)

Panalangin ng isang matanda. Mas maiintindihan natin ang awa ng Diyos sa wakas ng ating buhay, at madali nating magugunita ang lahat ng kahanga-hangang bagay na ginawa niya para sa atin. Hingin natin sa Diyos na pagkalooban nawa niya tayo ng tunay na ginhawa sa pagwawakas ng ating buhay na ito.

¹Sa iyo ako napaaampon, Panginoon. Huwag mong itulot na mapahiya ako.

²Sa katarungan mo iligtas ako. Hanguin mo ako! Ikiling ang tainga mo sa akin at ako ay iligtas. ³Maging kanlungang bato kita at muog na lagi kong matatakbuhan. Sapagkat ikaw ang aking muog at kuta.

⁴Diyos ko, hanguin mo ako sa kamay ng kasamaan, sa sakmal ng tampalasan at marahas,

⁵sapagkat ikaw ang aking pag-asa, Panginoon, ang pinagtitiwalaan ko mula pa sa aking pagkabata.

⁶Sa iyo ako nananalig noon pang isinilang ako. Ikaw ang nagluwal sa akin sa sinapupunan ng aking ina. Ang pagpupuri ko'y lagi nang sa iyo.

⁷Ako'y naging palaisipan sa karamihan ngunit ikaw ang matatag kong kanlungan.

⁸Bibig ko'y puno ng papuri sa iyo. Sa maghapon ipinahahayag ko ang iyong kaluwalhatian.

⁹Huwag mo akong itakwil sa aking katarungan, o pabayaang kapag naubusan na ako ng lakas.

¹⁰Sapagkat nagpupulong na ang mga kaaway ko, sama-samang nagbabanta sa aking buhay.

¹¹Anila: "Pinabayaan na siya ng Diyos! Habulin natin at hulihin siya sapagkat wala nang magliligtas sa kanya."

¹²Diyos, huwag kang lumayo sa akin; Diyos ko, magmadali, tulungan ako.

¹³Nawa'y mapahiya at mapahamak ang mga nagpapatang sa akin. Nawa'y mapuno ng kadustaan at paglibak ang naghahangad ng pinsala ko.

¹⁴Ngunit lagi akong aasa, at dadagdagan ko ang pagpupuri sa iyo.

¹⁵Isasaysay ng bibig ko araw-araw ang iyong katarungan at kaligtasan kahit hindi ko nalalaman ang mga hangganan nito.

¹⁶Panginoon, darating ako kasama ng lakas mo. Ipahahayag ko ang natatangi mong katarungan.

¹⁷O Diyos, tinuruan mo na ako mula pa sa aking pagkabata, at ngayo'y ipinahahayag ko pa rin ang iyong kababalaghan.

¹⁸Ngayong matanda na ako't ubanin, O Diyos, huwag mo akong pababayaan hanggang maipahayag ko ang iyong lakas sa salinlahi, ang iyong kapangyarihan sa lahat ng darating.

¹⁹Abot-langit ang katarungan mo, O Diyos. Ginawa mo ang mga dakilang bagay. O Diyos, sino'ng makakatulad sa iyo?

²⁰Kahit na ipinadama mo sa akin ang maraming kahirapan at kapaitan, ibabalik mo ang aking buhay; mula sa ilalim ng lupa'y muli mo akong hahanguin.

²¹Dadagdagan mo ang dangal ko't aaliwin ako lagi.

²²Pupurihin kita sa saliw ng arpa dahil sa iyong katapatan, O Diyos ko. Aawitan kita sa saliw ng lira, O Banal ng Israel.

²³ Ang mga labi ko'y sisigaw sa galak habang ako'y tumutugtog sa iyo, pati ang kaluluwa ko na iyong tinubos.

²⁴ Dila ko'y araw-araw na magpapahayag ng iyong katarungan dahil napahiya at nalito yaong humahangad ng aking kapinsalaan.

SALMO 72 (71)

Ang Hari ng Kapayapaan. Paghihintay para sa Hari ng Kapayapaan, na maggagawad ng katarungan sa mga aba. Ang paghihintay sa pangkalahatang kapayapaan pagkatapos ng labis na katigasan ng ulo sa pagpapatayan.

Ang huwarang kaharian ay hindi kailanman magkakatotoo rito sa ibaba. Pasisinayaan ito ng Panginoon sa wakas ng panahon. Gayunpaman, pinadidiskubre sa atin ng pananampalataya ang mga palatandaan ng pagdating ng kaharian: sumusulong ang sangkatauhan patungo sa pagkakaisa; palakas nang palakas ang pananabik sa katarungan at kapayapaan sa lahat ng bansa.

Ang Hari ng Kapayapaan ay nagdadala ng magandang balita sa mga dukha (Lc 4:18). Ipinagtanggol niya ang mga karapatan ng mga aba. Ipinahahayag niya ang bagong panahon ng pakikipagkasundo ng Diyos sa sangkatauhan; may karapatang mabuhay ang mahihina, at may pagkain para sa lahat.

Malayo pa nga tayo sa ikapagkakatotoo ng Pandaigdigang Deklarasyon ng Karapatang Pantao, at hindi ito nangangahulugan na magsasawalang-kibo na lamang ang tao sa paghihintay niya sa pagpapasinaya sa Paghaharing ito sa ating daigdig. Napakalaki ng pagsasaalang-alang ng Diyos sa tao na nilikhang kahawig niya, kaya gusto niyang isama tayo sa lahat ng kanyang gawa, pati na sa pagtatayo ng siyudad na walang hanggan. Tiyak na magiging kaloob ito ng Diyos, pero hindi simpleng kaloob lamang gaya ng paglitaw ng sanlibutan. Ito ang magiging pinakatugatog ng lahat ng sinimulang makamit ng tao sa lupa.

B. 8: sa *lahat ng karagatan*, na ibig sabihin'y mula sa Mediteraneo hanggang sa Dagat na Patay; at ang *ilog* ay ang Eufrates sa hilaga.

B. 10: Ang *Tarsis* ay ang Espanya ng Gibraltar, ang dulo ng mundong Mediteraneo sa kanluran. Kinakatawan ng *Sheba* at *Seba* ang Arabia at Etiopia.

Purihin ang Panginoon (18). Tandaan natin na ang ating mga salmo ay hinati muna sa limang aklat at ang bawat aklat ay nagtatapos sa isang "doksolohiya" – isang maikling formula ng papuri. Tingnan ang kapareho nito sa wakas ng Mga Salmo 41 at 89.

¹ O Diyos, ibigay mo sa hari ang hatol mo, ang iyong katarungan sa kanyang anak.

² Nawa'y matuwid siyang mamahala sa bayan mo at makatarungan sa mga dukha,

³ Nawa'y magdala ng kapayapaan sa bayan ang mga bundok,

at ng katarungan ang mga burol.

⁴ Nawa'y ipagtanggol niya ang mga api ng bayan; iligtas niya ang mga anak ng dukha at sugpuin ang mga naniniil.

⁵ Nawa'y manatili siyang tulad ng araw at ng buwan sa sali't saling lahi.

⁶ Nawa'y maging tulad siya ng ulan sa parang, tulad ng ulang dumidilig sa lupa.

⁷ Sa kanyang mga araw, nawa'y lumago ang katarungan at kapayapaan hanggang sa mawala ang buwan.

⁸ Nawa'y maghari siya sa lahat ng karagatan, mula sa llog hanggang sa dulo ng lupa.

⁹ Nawa'y sa harap niya yumuko ang mga kalaban at dilaan nila ang alabok.

¹⁰ Ang mga hari ng Tarsis at malalayong pulo ay magbigay nawa ng buwis sa kanya at ang mga hari ng Sheba at Seba ay magdala ng handog.

- ¹¹ Luluhod sa harap niya ang lahat ng hari,
at maglilingkod sa kanya ang lahat ng bansa.
- ¹² Ipinagtatanggol niya ang dukhang tumatawag,
ang api na walang tumutulong.
- ¹³ Kinahahabagan niya ang mahina at ang
nangangailangan,
inililigtas niya ang buhay ng mga dukha.
- ¹⁴ Hahanguin niya sila sa panlilinlang at karahasan
dahil mahalaga ang dugo nila sa kanyang paningin.
- ¹⁵ Mabuhay siya! Nawa'y pagpalain siya't walang tigil
ang panalangin para sa kanya.

- ¹⁶ Nawa'y sumagana sa pananim ang buong lupa,
pumagaspas sa tuktok ng mga burol
ang mga butil tulad sa Lebanon.
Dumami nawa ang tao tulad ng damo sa parang.
- ¹⁷ Ang pangalan niya'y manatili nawa magpa-
kailanman,
at tanyag habang sumisikat ang araw.

Sa kanya nawa pagpapalain ang lahat ng lahi
at purihin siya ng lahat ng mga bansa.

- ¹⁸ *Purihin ang Panginoon, Diyos ng Israel
na tanging gumagawa ng kahanga-hanga.*
- ¹⁹ *Purihin ang maluwalhati niyang pangalan.
Mapuspos nawa ang lupa ng kanyang kaluwalhatian.
Amen! Amen!*

SALMO 73 (72)

“Bakit pa ako naging marangal?”
ang tanong ng ama ng pamilya na
hindi makaahon sa kahirapan at naiin-
sulto sa mga luho ng mga yumaman sa
kapinsalaan ng iba.

Kabigla-bigla ang kanilang pagka-
wasak. Maglalaho ang masasama sa-
mantalang pinapatnubayan naman ng
Diyos ang kanyang mga kaibigan para
makibahagi sa kanyang luwalhati.

Gayunma'y lagi mo akong ka-
sama. Sa puntong ito pumupunta ang
salmo sa mahalaga. Hindi sapat na
sabihing magbabayad ang madada-
yang mayayaman at hindi ito laging
nangyayari. Ang pagdanas ng pre-
sensya ng Diyos dito sa ibaba ay sapat

Bakit nagtatagumpay ang masasama? Medyo nanghihina ang
ating pananampalataya pag nakikita nating nagtatagumpay sa lahat
ng aspekto ng buhay ang masasama: ang mararahas, mga walang-
takot magkasala, mga may pera para maglagay, mga magaling man-
daya. *Hintayin ang wakas, sabi ng salmista.*

- ¹ Tunay na mabuti ang Diyos sa Israel,
sa mga may pusong malinis.
- ² Ngunit ako naman, muntik na akong mabuwal,
muntik ng madulas ang aking mga paa
- ³ sapagkat nainggit ako sa palalo
na nanagana sa kabila ng kabuktutan.
- ⁴ Wala silang dusa, malalakas at malulusog.
- ⁵ Ligtas sila sa kapighatian ng tao,
hindi sila ginagambala na tulad ng iba.
- ⁶ Kaya pagmamataas ang kanilang kinukuwintas
karahasan ang kanilang dinaramit.

nang kabayaran para sa anumang pagsubok na dumarating. Bagamat hindi pinangangahasan ng salmista na ipahayag na merong kabilang buhay, naniniwala siyang hindi siya pababayaan ng Diyos sa kamatayan.

⁷ Kabuktutan ang naglalangis sa kanila, walang hanggang kasamaan sa puso nila.

⁸ Nanlilibak sila at nanunungayaw at mapalalong nagbabanta ng karahasan.

⁹ Inaangkin ng kanilang bibig ang langit at dinidiktahan ng dila nila ang lupa.

¹⁰ Nabusog pa sila ng pagkain at natatagpuan nila ang masaganang tubig.

¹¹ Sinasabi nila: “Paano malalaman ng Diyos? May kaalaman ba ang Kataas-taasan?”

¹² Ganyan ang masasama – laging walang bahala habang nagkakamal ng kayamanan.

¹³ Kayat isip ko: “Bakit iningatan kong malinis ang aking puso

at hinugasan ang kamay sa kawalang-malay?

¹⁴ Pinahihirapan pa ako araw-araw at pinarurusahan bawat umaga.”

¹⁵ Kung nagpasya akong magsalita ng ganito, magiging taksil ako sa salinlahi ng iyong mga anak.

¹⁶ Kapag sinikap kong unawain ito waring sa akin ay napakabigat,

¹⁷ hanggang sa pumasok ako sa santuwaryo ng Diyos,

at naunawaan ko ang kanilang kahihinatnan.

¹⁸ Tunay na inilagay mo sila sa madulas na landas upang mahulog sila sa kapahamakan.

¹⁹ Kabigla-bigla ang kanilang pagkawasak. Mauupos sila, lilipulin ng takot.

²⁰ Tulad ng pagkagising sa isang bangungot, pagbangon mo, Panginoon, iwawaksi mo silang parang panaginip.

²¹ Nang lubhang pumait ang kaluluwa ko at magdamdam ako sa galit,

²² ako’y hangal at hindi nakaunawa, para akong hayop sa harap mo.

²³ Gayunma’y lagi mo akong kasama, hinawakan mo ang kanang kamay ko,

²⁴ patnubayan ako ng iyong payo, at sa kaluwalhatian dadalhin mo ako.

²⁵ Sino pa kundi ikaw ang mana ko sa langit? wala akong ninanais pa sa lupa kundi ikaw.

²⁶ Manghina man ang laman at puso ko, ang Diyos pa rin ang aking bato, ang mana ko magpakailanman.

²⁷Malilipol ang mga lumalayo sa iyo,
dudurugin mo ang lahat ng di-tapat sa iyo.
²⁸Sa akin ay ligaya na ang malapit sa Panginoon.
Kaya ginawa ko siyang kanlungan
at ipahahayag ko ang lahat niyang gawa.

SALMO 74 (73)**O Diyos, bumangon ka't ipagtanggol mo ang iyong simulain!**

Kay lalim na misteryo para sa ating pananampalataya: ang pananahimik ng Diyos sa harap ng ating mga kalokohan!

¹O Diyos, bakit mo kami patuloy na itinatakwil? Bakit nagliliyab ang iyong galit laban sa tupa ng sarili mong kawan?

²Alalahanin ang bayang binili mo noong una, ang lahing tinubos mo bilang iyong pamana, ang bundok ng Sion kung saan ka nanahan.

³Umahon ka sa walang hanggang mga guho. Ang lahat sa dambana ay winasak ng kaaway.

⁴Umungang ang iyong mga kalaban sa gitna ng banal na pook. Doon nila itinaas ang kanilang tanda ng pagtatagumpay.

⁵Pinagtataga nila ang mga kahoy sa panuluyan. ⁶At ang mga pintuan ay giniba ng mga palakol at puthaw.

⁷Sinunog nila ang iyong santuwaryo, nilapastangan ang tahanan ng iyong Pangalan.

⁸Sinabi nila: "Wawasakin natin sila nang lubusan." At sinunog nila ang lahat ng mga dambana ng Diyos sa lupain.

⁹Wala na kaming nakikitang mga tanda. Wala nang propeta at wala sa amin ang nakaaalam kung gaano ito magtatalagal.

¹⁰Hanggang kailan, O Diyos, manlalait ang kaaway? Palagi na lang bang aalipustain ng kaaway ang iyong pangalan?

¹¹Bakit mo pinipigil ang iyong kamay, bakit mo itinatago ang kanang kamay mo sa iyong sinapupunan?

¹²Subalit hari na ang Diyos noon pa man, ang tagapagligtas sa sangkalupaan.

¹³Hinati ng kapangyarihan mo ang dagat. Binasag mo ang mga ulo ng Dambuhala ng karagatan. ¹⁴Dinurog mo ang ulo ng Leviathan at ibinigay mo siya bilang pagkain ng mga hayop.

¹⁵Pinadaloy mo ang ilog at batis, pinatuyo mo ang tubig na umaagos.

¹⁶Sa iyo ang araw, gayon din ang gabi. Nilikha mo ang buwan at araw.

¹⁷Itinakda mo ang hangganan ng lupa, ang tag-init at tag-ulan ay iyong ginawa.

¹⁸Alalahanin mo, O Panginoon, kung papaanong maglapastangan ang kaaway, at kung papaanong dustain ng ulol ang iyong pangalan.

¹⁹Huwag ibigay sa hayop ang kaluluwa ng nagpupuri sa iyo; huwag limutin ang buhay ng iyong mga dukha.

²⁰Masdan mo kung paano nila tinupad ang tipan mo, nang pinilit silang manirahan sa mga taguan ng lupain.

²¹Huwag ilagay sa kahihyan ang naapi. Nawa'y purihin ang iyong pangalan ng mga dukha't nangangailangan.

²²Bumangon ka, O Diyos! Mangatwiran ka! Alalahanin ang araw-araw na pagdusta sa iyo ng mga hangal.

²³Huwag limutin ang sigaw ng iyong mga kaaway, ang patuloy na panggugulo ng iyong mga kaaway.

74. Naging hamon sa Diyos ang matitinding pagsubok at pag-usig sa panahon ng mga Macabeo: kaya ba niyang kumilos at di ba dapat lang? Gayundin sa mga lugar na ang Iglesya'y talagang inuusig. Sa berso 14,

natatagpuan natin ang mga sinaunang alamat tungkol sa paglikha: hinati ng Diyos sa dalawang bahagi ang dambuhalang-dagat, ang masamang diyosang si Rahab, at itinaapon ito para ipakain sa mga pawikan.

SALMO 75 (74)

Darating ang Diyos para maghukom. Hinatulan na ng Diyos ang mundo sa pamamagitan ng krus at ng pagkabuhay ni Kristo, at binigyang-katiyakan niya ang mga matuwid na magtatagumpay sila.

²Nagpapasalamat kami sa iyo, O Diyos, nagpapasalamat kami. Ang mga tumatawag sa iyong pangalan ay nagsaysay ng mga kahanga-hanga mong gawa.

³Makatarungan akong hahatol sa takdang panahon. ⁴Kapag nayayanig ang lupa't ang mga nakatira roon, ako ang nagpapatatag sa kanyang mga haligi.

⁵Sabi ko sa palalo: "Huwag kang magmalaki." At sa tampalasan: "Huwag palakihin ang iyong ulo. ⁶Huwag magsalita nang may kayabangan sa Diyos."

⁷Walang ibang dumarating mula sa

silangan, o kanluran, sa bundok o diyerto.

⁸kundi ang Diyos upang maghukom. Mayroon siyang ibinababa, may itinataas.

⁹May sisidlan sa kamay ng Panginoon, puno ng matapang at bumubulang alak. Ang isasalin niya mula rito, pati na ang latak, ay iinumina ng masasama sa lupa.

¹⁰At ako nama'y magbubunyi magpakailanman. Aawit ako ng papuri sa Diyos ni Jacob.

¹¹Ang buong lakas ng masasama ay babaliin niya, samantalang itataas ang lakas ng matuwid.

SALMO 76 (75)

Pagkatapos ng isang pagpapalaya. Nilupig ng Diyos ang mga haring sumalakay sa Jerusalem na Banal na Siyudad. Ipinahahayag nito ang isa pang ganap na tagumpay kung saan maliligtas ang mga aba.

²Kilala sa Juda ang Diyos
dakila sa Israel ang kanyang pangalan.

³Salem ang kanyang tolda;
Sion naman ang kanyang tahanan.

⁴Doon niya winarak ang humahaginit na palaso,
ang kalasag at tabak, ang busog at sibat.

⁵Maluwalhati ka at maringal
na nakaluklok sa mga bundok na sinamsam.

⁶Nakahandusay ang matatapang sa kanilang tulog
wala isa man sa kanilang makapag-angat ng kamay.

⁷Sa iyong pagbabanta, O Diyos ni Jacob,
karwahe at kabayo'y nabulagta.

⁸Ikaw, O ikaw, ay kakila-kilabot.
Sino'ng makatatayo sa harap ng galit mo?

⁹Buhat sa langit ipinaririnig mo ang iyong hatol,
natakot at nanahimik ang lupa

¹⁰nang bumangon ka para maghukom, O Diyos,
upang iligtas lahat ng mga api sa lupa.

¹¹Pati ang mga di naniniwala'y luluwalhati sa iyo.
Ang mga nakatakas sa iyong galit
ay magdiriwang sa ngalan mo.

¹² Gumawa kayo ng mga panata sa Panginoon at tuparin ang mga ito, lahat kayong nakapaligid sa kanya magdala ng handog sa kakila-kilabot na Panginoon.
¹³ Siya ang sumisira ng loob ng mga pinuno. Siya ang kinatatakutan ng mga hari ng lupa.

SALMO 77 (76)

Inaalaala ko ang mga gawa ng Panginoon. Madali nating nakikitang mas kahanga-hanga ang nakaraan kaysa talagang nangyari. Sa paglipas ng panahon, mas makikita rin nating kasama natin sa nakaraan ang Diyos at gumagawa siya sa kasalukuyang panahon.

² Sa Diyos ako sumigaw. Sa Diyos ako sumigaw upang dinggin niya ako.

³ Sa araw ng kagipitan hinahanap ko ang Poon. Buong araw akong nakadipa nang walang kapagud-pagod. Kaluluwa ko'y di maaliw-aliw.

⁴ Kapag naaalaala ko ang Diyos ako'y naghihimutok. Sa pagninilay-nilay, ang diwa ko'y nanlulupaypay.

⁵ Pinupuyat mo ang aking mga mata. Naliligalig ako't hindi makapagsalita.

⁶ Ginugunita ko ang mga araw na nagdaan; ang mga taong nakaraan. ⁷ Sa gabi umaawit ang puso ko. Nagmumuni-muni ako't nagsisiyasat ang diwa ko:

⁸ "Itatakwil na ba tayo ng Diyos magpakailanman? Hindi na ba niya tayo tatangkilikin?"

⁹ Nasaid na ba ang kanyang pag-ibig at wala na, magpakailanman, ang kanyang mga pangako?

¹⁰ Nalimot na ba ng Diyos ang maging maawain? O sa kanyang galit ay nagsara na ng kanyang loob?"

¹¹ Kayat sinabi ko: "Ito ang aking pig-hati, na nagbago na ang kanang kamay ng Kataas-taasan.

¹² Ginugunita ko ang mga gawa ng Panginoon. Oo, ang mga kahanga-hangang ginawa mo noong una.

¹³ Binubulay-bulay ko ang lahat mong gawa, pinagdidili-dili ko ang maniningning mong ginawa.

¹⁴ Kabanal-banalan ang daan mo, O Diyos. Sino'ng diyos ang kasindakila ng aming Diyos?

¹⁵ Ikaw lamang ang Diyos na gumagawa ng kababalaghan. Ipinamalas mo sa mga bansa ang iyong kapangyarihan.

¹⁶ Sa lakas ng iyong kamay tinubos mo ang iyong bayan, ang mga anak nina Jacob at Jose.

¹⁷ Noong makita ka ng mga tubig, O Diyos; noong makita ka ng mga tubig, sila'y nangatal. Nagulumihanang ang Kalamihan.

¹⁸ Nagbuhos ng ulan ang makakapal na ulap; nagpadagundong ng kulog ang

77. Hindi na gumagawa tulad ng dati ang Diyos. Pinagninilayan ng salmista ang mga kababalaghan ng Diyos sa nagdaang panahon, at inihahambing ito sa kanyang panahon: parang pinababayaan ng Diyos ang kanyang bayan sa gitna ng di-malutas na mga problema at paghihirap. Sa katunayan, kahit sa Biblia, tinitingnan ang nakaraan nang mas maganda kaysa talagang nangyari.

Gayundin naman, para bang guguho ang Iglesia sa kasalukuyang krisis nito, ngunit mapapatunayan sa darating na salinlahi na pagkabuhay pa pala ito. At maging sa buhay ng sinumang sumasampalataya, may mga sandali ring nagpapakilala ang Diyos at iniaangat tayo sa lupa, at may mga panahon din namang hinihiling niya nang

walang anumang kapalit na iniaalok na maging tapat tayo.

Ginugunita ko ang mga gawa ng Panginoon at ang mga kahanga-hangang ginawa niya. Sabihin natin kasama ni Pablo: "Ibinigay nga ng Diyos ang kanyang Anak para sa atin, paano niya di maibibigay sa atin ang lahat ng iba pa kasama nito?" Dapat nating gunitain ang nakaraan sa ating buhay, sa ating bayan, sa ating pamayanang Kristiyano para madiskubre ang pasensiya ng Diyos at makita sa ating mga kasawiampalad ang nararapat na kahihinatnan ng ating mga kasalanan. At dapat nating makita lalo na ang paghihiwa-hiwalay ng mga Kristiyano sa iba't ibang iglesia bilang patunay na hindi tayo naging tapat sa aral ni Kristo.

langit; sumibat ang iyong mga kildat sa lahat ng panig.

¹⁹Gumulong kasama ng ipuipo ang kulog mo; tinanglawan ng iyong kidlat ang mundo. Nayanig at natinggal ang lupa.

²⁰Ang landas mo'y nanguna sa gitna ng dagat, ang daan mo'y tumahak sa buong karagatan, ngunit ang mga bakas mo'y walang nakakita.

²¹Inakay mo ang bayan mo na parang kawan sa kamay nina Moises at Aaron.

SALMO 78 (77)

Ilang beses nilang tinukso ang Diyos! Isang aral ang pinalalabas ng salmong ito mula sa kasaysayan ng Israel: ang mga kagandahang-loob ng Diyos at ang kawalang-utang-na-loob ng kanyang bayan.

¹Makinig ka, O aking bayan, sa mga aral ko. Igawi ang mga tainga sa mga salita ng bibig ko!

²Ibubuka ko ang aking bibig at magtatalinhaga; isasalaysay ko ang mga hiwaga mula pa noong unang panahon.

³Ang narinig na natin at naunawaan, ang isinalaysay sa atin ng ating mga magulang,

⁴ay hindi natin ililingid sa ating mga anak. Ipahahayag natin sa salinlahing darating ang mga kapuri-puring gawa ng Panginoon, ang lakas niya't kababalaghan.

⁵Itinakda niya ang kautusan sa Jacob at ang batas sa Israel. Iniatas niya sa mga magulang natin na ituro ito sa kanilang mga anak,

⁶upang mabatid ng darating na salinlahi, at ng mga ipanganganak pa, na sila rin ang magtuturo sa kanilang mga supling.

⁷Sa gayon ay mananalig sila sa Diyos, hindi nila malilimot ang kanyang mga gawa at tutuparin nila ang kanyang mga utos.

⁸Hindi sila matutulad sa kanilang mga magulang, isang salinlahing suwail at matigas ang ulo, hindi matatag ang puso at may budhing di-tapat sa Diyos.

⁹Ang mga mandirigmang taga-Efraim ay nagsitakas nang dumating ang araw ng labanan.

¹⁰Hindi nila tinupad ang tipan ng Diyos at tumanggi silang mamuhay ayon sa kanyang Batas.

¹¹Nilimot nila ang mga gawa niya, ang mga himalang ipinamalas niya sa kanila.

¹²Gumawa na nga siya ng mga kababalaghan sa harap ng mga magulang nila sa lupain ng Ehipto, doon sa kapatagan ng Soan.

¹³Hinawi niya ang dagat at pinadaan sila sa gitna nito. Ibinunton niya ang tubig na tila pader.

¹⁴Sa araw pinangunahan sila ng ulap, sa gabi nama'y liyab na maliwanag.

¹⁵Kanyang biniyak ang mga bato sa ilang upang sila'y makainom sa masaganang tubig.

¹⁶Mula sa mga biyak ng bato, gumawa siya ng bukal at pinadaloy ito na parang ilog.

¹⁷Ngunit lalo pa silang nagkasala sa kanya, sa ilang sila'y naghimagsik laban sa Kataas-taasan.

¹⁸Sa puso nila'y sinubukan ang Diyos. Dumaing sila para sa pagkaing kinasasabikan.

¹⁹Ang wika nila, laban sa Diyos: "Ma-

78. *Efraim... Jacob... Jose.* Huwag nating kalimutan na sa loob ng maraming siglo, nahati ang Israel sa dalawang kaharian. Ang mas malakas, ang nasa hilaga na tinatawag na kaharian ng Israel ay nagturing sa sarili bilang tunay na tagapagmana ng ninunong Jacob-Israel, at ang punong tribu ay ang Efraim na anak ni Jose.

Tiyak na sinulat ang salmo sa kahariang ito bago ito naglaho. Nang muling dalhin ito sa Templo ng Jerusalem, sa kaharian ng Juda, idinagdag ang mga berso 67-72. Ipinakikita sa unang bahagi ang pagsuway ng bayan sa hilaga, at nagtatapos sa kagandahang-loob ng Diyos para sa mga nasa timog – para sa atin, siyempre, na naroon pa.

kapaglalatag ba ang Diyos ng dulang sa ilang?

²⁰Totoo, hinampas niya ang bato at bumulwak ang tubig, dumaloy tulad ng batis, ngunit makapagbibigay ba siya ng tinapay at makapaghahanda ng karne para sa kanyang bayan?"

²¹Nang iyo'y marinig ng Diyos, siya'y nagalit. Lumagablab ang apoy laban sa Jacob, umapaw ang Poot laban sa Israel, ²²dahil sa hindi sila nanalig sa Diyos, hindi nagtiwala sa kanyang kalinga.

²³Gayunpama'y inutusan niya ang mga ulap sa kaitaasan, binuksan ang mga pintuan ng langit, ²⁴at pinaulanan sila ng manna at tinapay mula sa langit.

²⁵Kinain ng tao ang tinapay ng mga anghel. Pinadalhan sila ng labis-labis na pagkain.

²⁶Pinakawalan niya ang hanging silangan sa kalangitan. Pinatawag ng kanyang kapangyarihan ang hangin sa timog. ²⁷At saka pinaulanan sila ng karneng tila alikabok, ng mga ibong singkapal ng buhangin sa dalampasigan.

²⁸Pinabagsak ang mga ito sa gitna ng pulutong, palibot sa mga kulandong.

²⁹Kumain sila hanggang sila ay mabusog pagkat ibinigay niya ang kanilang hangad.

³⁰Ngunit hindi pa rin ito sapat kahit may pagkain na sa kanilang mga bibig.

³¹Bumangon tuloy sa kanila ang galit ng Diyos. Pinuksa niya ang pinakamalalakas sa kanila at ibinuwal ang kabataan ng Israel.

³²Sa kabila ng lahat ng ito patuloy silang nagkasala. Hindi sila naniwala sa kanyang mga himala.

³³Kaya tinapos niyang bigla ang kanilang mga araw, ang kanilang mga taon sa linggatong. ³⁴At noong pinapatay niya sila, hinanap naman nila ang Diyos, at masigasig na muling nagbalik-loob sa kanya.

³⁵Naalaala nila na ang Diyos ang bato nila, ang Kataas-taasan ang kanilang manunubos.

³⁶Subalit ano't nandaya ang kanilang bibig, nagsinungaling sa kanya ang kanilang mga dila. ³⁷Hindi naging matatag ang kanilang puso, hindi nanatiling matapat sa kanyang tipan.

³⁸Gayunman, mahabagin ang Diyos. Pinatawad niya ang kanilang kasamaan at hindi sila tuluyang winasak.

Maraming ulit siyang nagtimi ng kanyang galit at hindi pinukaw ang buo niyang poot.

³⁹Isinaalang-alang niyang sila'y laman lamang, hininga na nagdaraan at hindi na bumabalik.

⁴⁰Ilang ulit silang naghimagsik sa ilang laban sa kanya, pinamighati nila siya sa ilang.

⁴¹Paulit-ulit nilang sinubukan ang Diyos, ginalit ang Banal ng Israel.

⁴²Wala silang naalaala sa kanyang kamay noong araw na sila'y tinubos sa kanilang kaaway, ⁴³noong inihayag niya sa Ehipto ang kanyang mga kahangahangang palatandaan, at sa dako ng Soan ang kanyang mga kababalaghan. ⁴⁴Ginawa niyang dugo ang kanilang mga ilog, tubig na dumadaloy hindi sila nakainom.

⁴⁵Ipinadala niya sa kanila ang mga langaw upang sila'y lamunin, at mga palaka upang sila'y lurayin.

⁴⁶Ipinaubaya niya sa uod ang kanilang pananim at sa balang ang kanilang ani.

⁴⁷Pinaulanan niya ng yelo ang kanilang ubasan, at pinatigas sa lamig ang kanilang sycomoro.

⁴⁸Ibinigay niya sa salot ang kanilang bakahan, at sa kidlat ang kanilang mga kawan.

⁴⁹Pinakawalan niya sa kanila ang init ng kanyang poot at galit at pagkamuhi at dahas – isang hukbo ng mga anghel ng kamatayan.

⁵⁰Nang suriin niya ang lahat na kinaligitan niya, hindi niya sila iniligtas sa kamatayan; sa halip ay ipinaubaya niya ang kanilang buhay sa salot.

⁵¹Pinatay niya ang lahat ng panganay

ng Ehipto, ang mga unang-bunga ng kalalakihan ng angkan ni Ham.

⁵²Ngunit inakay niya na parang tupa ang kanyang tanging bayan, ginabayan silang tila kawan sa ilang.

⁵³Pinatnubayan niya sila nang matiwasay at walang takot nang makitang tinabunan ng dagat ang kanilang mga kaaway.

⁵⁴Dinala niya sila sa kanyang lupang banal, sa bundok na sinakop ng kanyang kanang kamay.

⁵⁵Itinaboy niya sa harap nila ang mga bansa at pinatira sa mga tahanan nito ang mga lipi ng Israel. Ipinamahagi niya ang lupa bilang pamana sa kanyang bayan.

⁵⁶Ngunit naghihimagsik silang sumuway sa Diyos na Kataas-taasan. Hindi nila tinupad ang kanyang mga kautusan.

⁵⁷Tulad sila ng kanilang mga magulang, suwail at di-tapat. Tulad sila ng taksil na pana, di maaasaan.

⁵⁸Siya'y ginalit nila dahil sa itinayong altar sa burol; nanibugho siya dahil sa kanilang mga diyus-diyusan.

⁵⁹Nagalit ang Diyos nang marinig sila. Lubos niyang itinakwil ang buong Israel.

⁶⁰Nilisan niya ang tabernakulo sa Silo, ang kulandong na kanyang tinahanan sa piling ng mga tao.

⁶¹Hinayaan niyang mabihag ang kan-

yang kapangyarihan at kaluwalhatian sa mga kamay ng kaaway.

⁶²Ibinigay niya sa tabak ang kanyang bayan. Kinapootan niya ang kanyang pamana.

⁶³Kayat nilamon ng apoy ang mga binata, nawalan ng awit sa kasal ang mga dalaga.

⁶⁴Nabuwal sa tabak ang mga pari at hindi nagluksa ang kanilang mga balo.

⁶⁵Nang magkagayo'y nagising ang Panginoon, parang naalimpungatan, tulad ng bayaning lasing. ⁶⁶Hinampas ang mga kaaway at pinalayas, itinapon sila sa walang-hanggang kahihyan.

⁶⁷Itinakwil niya pagkatapos ang sambahayan ng Jose; hindi niya hinirang ang lipi ng Efraim. ⁶⁸Ngunit pinili niya ang tribu ng Juda, ang bundok ng Sion na kanyang minamahal.

⁶⁹Itinayo niyang sintayog ng langit ang kanyang santuwaryo, gaya ng lupang itinatatag niya magpakailanman.

⁷⁰Hinirang niya si David na kanyang lingkod, at kinuha siya mula sa kulungan ng mga tupa. ⁷¹Ang nag-aalaga ng tupa ay tinawag na maging pastol ng Jacob na kanyang bayan, ng Israel na kanyang pamana.

⁷²Si David na may pusong tapat ang nag-aalaga sa kanila at ang kanyang mga bihasang kamay ang umaakay naman.

SALMO 79 (78)

Hanggang kailan ka magagalit? Maggawad ng katarungan ang Diyos sa kanyang bayan. Walang anumang utang sa atin ang Panginoon dahil makasalanan tayo. Subalit isaalang-alang niya ang sarili niyang karangalan, palayain niya at itaas ang mga "matuwid".

¹O Diyos, sinakop ng mga hindi naniwala sa iyo ang pamana mo; nilapastangan nila ang banal mong templo; ang Jerusalem ay winasak, at iniwang nakaguho.

²Ipinakain nila sa mga ibon ang mga bangkay ng iyong mga lingkod, at sa mga hayop sa lupa ang laman ng iyong mga banal.

79. Narito muli ang isang salmang isinilang ng pang-uusig sa relihiyon sa panahon ng mga Macabeo. Gustong ituring ng Biblia ang mga salmo na mga panalanging ginawa ni David. Pag umuulit ng salmo ang mga apostol, sinasabi nila: "Sinabi ng Diyos sa pamamagitan ng bibig ni David" Sa katunayan, ang mga salmo ay panalangin

ng isang bayang nabuhay at nagdusa.

Ipinaaalaala ng salmang ito sa Diyos na nakataya ang kanyang dangal: anong iniisip niya? Ngunit handa ba tayong tanggapin na kabilang sa luwalhati ng Diyos ang pagkabigo at kahihyan (at kung minsang'y malalaking kahihyan) ng kanyang Iglesya?

³ Ang kanilang dugo'y parang tubig na ibinubo sa paligid ng Jerusalem. Walang maglibing sa kanila.

⁴ Naging kahiya-hiya kami sa aming mga kalapit-bayan. Kami'y kinasusuklaman at pinagtatawanan nila.

⁵ Gaano katagal, Panginoon? Magagalit ka ba magpakailanman? Lagi bang maglilibing ang poot mong naninibugho?

⁶ Ibhos mo ang iyong galit sa mga bansang ayaw kang kilalanin, sa mga kahariang hindi tumatawag sa iyong pangalan,

⁷ sapagkat sinakmal nila si Jacob at winasak ang lupang kanyang tinubuan.

⁸ Huwag mong singilin sa amin ang pagkakasala ng mga magulang namin. Sumapit nawa sa amin ang iyong awa, kami'y sayad na sayad na.

⁹ Tulungan mo kami, Diyos naming

tagapagligtas, alang-alang sa ikaluluwalhati ng pangalan mo. Iligtas mo kami at tubusin sa aming mga kasalanan alang-alang sa iyong pangalan!

¹⁰ Bakit ba sinasabi ng iba: "Nasaan ang kanilang Diyos?" Makita namin silang mulat na ipinaghihiganti mo ang nabuhos na dugo ng mga lingkod mo.

¹¹ Nawa'y umabot sa iyo ang daing ng mga bilango. Sa lakas ng iyong kamay palayain ang mga nahatulan ng kamatayan.

¹² O Panginoon, ibalik mong makapito sa puso ng aming mga kalapit bansa ang pagdustang iniukol nila sa iyo.

¹³ Nang sa gayon, kaming iyong bayan, kaming iyong kawan sa iyong pastulan, ay magpapasalamat sa iyo magpakailanman at sa lahat ng sali't saling lahi ay magpupuri sa iyo.

SALMO 80 (79)

Magpakilala ka, O Diyos! Ang Diyos ang ating pastol: nalimutan na ba niya ang kanyang bayan at ang kanyang Iglesya? Kung parang nagiging "basa ang papel" ng Iglesya, ang pagliligtas ni Kristo ang waring nagiging kabiguan. Panginoon, ibalik mo kami para magbalik-loob.

² Makinig, O Pastol ng Israel, ikaw na umaakay kay Jose tulad ng kawan, ikaw na nakaluklok sa pagitan ng mga kerubin.

Magpakaliwanag ka ³ sa Efraim, Benjamin at Manases! Ibangon ang lakas mo at kami'y iligtas!

⁴ Ibalik mo kami, O Diyos! Ipakita mo sa amin ang mukha mo upang kami'y maligtas.

⁵ O Panginoon ng mga Hukbo, hanggang kailan mo paglilibing ang galit mo sa panalangin ng iyong bayan?

⁶ Pinakain mo sila ng dalamhati at sa kalungkuta'y pinainom ng maraming luha.

⁷ Ginawa mo kaming katuwaan ng nakapaligid sa amin. Pinagtatawanan kami ng aming mga kaaway.

⁸ Ibalik mo kami, O Diyos ng mga Hukbo! Pagliwanagin sa amin ang mukha mo upang kami'y maligtas.

⁹ Binunot mo mula sa Ehipto ang isang punong ubas; at upang itanim, itinaboy mo ang mga bansa.

¹⁰ Hinawan mo ang lupa para sa kanya. Nagkaugat siya at pinuno ng kanyang mga ugat ang lupa.

¹¹ Natakpan ang mga bundok ng kanyang lilim, at ang matitipunong sedro ng kanyang mga sanga.

¹² Pinaabot niya hanggang sa Dagat ang kanyang mga sanga; hanggang sa llog ang kanyang mga usbong.

¹³ Ngunit bakit mo sinira ang mga

80. Tinutukoy ng salmong ito ang mga taon ng pagsubok para sa Kaharian ng Israel sa panahon ni Eliseo. Ang Efraim, Benjamin at Manases ang mas

mahahalagang tribu ng hilagang kaharian. Sa nakaraang siglo, sinakop nito mula Mediteraneo hanggang Eufrates (b. 12).

bakod niyon? Kayat bawat dumaraan ay namimitas ng kanyang bunga.

¹⁴Pinipinsala siya ng baboy-damo at kinakain ng mga hayop ng bukid.

¹⁵O Diyos ng mga Hukbo, bumalik ka! Dumungaw ka mula sa langit nang makita mo!

¹⁶Masdan mo naman itong punong ubas na itinanim ng kanang kamay mo.

¹⁷Sana'y ang mga namumutol at nanunung nito'y malipol ng iyong galit.

¹⁸Ngunit alagaan mo ang taong ginawaran ng kanang kamay mo, ang anak ng tao na iyong pinalakas.

¹⁹Sa gayo'y hindi na kami tatalikod sa iyo. Bigyang-buhay kaming muli at sa iyong ngalan kami'y tatawag.

²⁰Panginoon, Diyos ng mga Hukbo, ibalik mo kami. Ipakita mo sa amin ang mukha mo upang kami'y maligtas.

SALMO 81 (80)

Ipinagugunita ng salmo sa bayan ang pagpapakilala ng Diyos at pagbibigay ng tipan pagkahango niya sa kanila sa Ehipto. Ginugunita ng Diyos ang mensaheng ibinigay niya sa Sinai. At ipinangako niyang pupunuin sa pagkain at karunungan ang bibig ng mga tapat.

Pakakainin ko ng pinakamainam na trigo ang aking bayan. Ngayon dapat alalahanin ang lahat ng sinasabi sa Juan 6 ni Jesus, na "tinapay ng buhay".

Buksan ang iyong bibig at pupunuin ko. Pananalitang Hebreo ito: ibinubuka ng disipulo ang kanyang bibig para tanggapin (kanin) ang mga salita ng kanyang guro. Kailangang ingatan niya ang mga ito sa kanyang bibig, ibig sabih'i'y isaulo (Dt 30:14).

"Israel, bakit ka nananatili sa lupain ng iyong mga kaaway at tumatanda sa bansang banyaga, at doo'y namumuhay kasama ng mga taong di-malinis at kabilang sa mga pasasalugar-ng-mga-patay? Dahil ito sa iniwan mo ang bukal ng Karunungan. Kung sinundan mo lamang ang daan ng Diyos, kapayapaan saan ang tahanan mo magpakailanman." (Baruc 3:10-13.)

Tinitipon ng Diyos ang mga pinuno ng mundo na tinatawag na mga diyos sapagkat sa Diyos lamang ang paghatol at pamumuno sa mga tao. Ginagampanan lamang nila ang tungkuling ito sa ngalan ng Diyos. Ipinaaalaala ng Diyos ang mga sagradong karapatan ng bayan. May kamatayan din ang mga pinuno at sila'y papapanagutin.

Ang kinatatayuan ng lupa'y niya-

Buksan mo ang iyong bibig at pupunuin ko ito. "Kung pakikinggan ako ng aking bayan, lulupigin ko ang kanyang mga kaaway." Mahina tayo at kulang ng lakas at sigla para mag-ebanghelyo at baguhin ang mundo: dahil ito sa hindi natin ganap na tinatalikuran ang mga huwad na diyos natin.

² Masiglang umawit sa Diyos na ating lakas; Ipagbunyi ang Diyos ni Jacob.

³ Simulan na ang tugtugan, patunugin ang mga pandereta, kaaya-ayang arpa't lira.

⁴ Hipan ang trumpeta sa pagbago ng buwan, sa araw ng pista sa kabilugan ng buwan.

⁵ May kautusan sa Israel, isang tuntunin ng Diyos ni Jacob,

⁶ Ito'y itinakda kay Jose nang lumabas siya mula sa lupa ng Ehipto. May salita na mahirap maunawaan,

⁷ "Inalis ko ang pasan niya sa balikat. pinalaya ang mga kamay niya,

⁸ Ika'y sa hirap tumawag, iniligtas kita, patago kitang sinagot sa kulog, sinubukan kita sa tubig ng Meriba."

⁹ Makinig, O bayan ko, pinapayuhan kita, O Israel, kung makikinig ka lamang!

¹⁰ Dapat walang ibang diyos sa piling mo, huwag nang sambahin ang diyos na dayuhan.

¹¹ Ako ang Panginoon, ang iyong Diyos, inakay kita mula sa lupa ng Ehipto. Buksan mo ang bibig mo, ito'y pupunuin ko.

¹² Ngunit hindi nakinig ang aking bayan, hindi ako sinunod ng Israel.

yanig. Nalilimutan ang mga simulain ng kagandahang-asal pag naghari ang katiwalian. Hindi na nakikita ng tao ang kailangan lamang para mabuhay: mga anak, pamilya, pagsunod, trabaho, ang kahulugan ng paglilingkod at pagpapakasakit. Ngunit hindi pinaghihiwalay ng Biblia ang mundong pisikal sa mundong moral: sinisira ng kasamaan ng tao ang kaayusan ng kalikasan at nagbubunga ito ng malalaking disgrasya.

SALMO 82 (81)

Tinitipon ng Diyos ang mga pinuno ng mundo na tinatawag na *mga diyos* sapagkat sa Diyos lamang ang paghatol at pamumuno sa mga tao. Ginagampanan lamang nila ang tungkuling ito sa ngalan ng Diyos. Ipinaaalaala ng Diyos ang mga sagradong karapatan ng bayan. May kamatayan din ang mga pinuno at sila'y papapanagutin.

Ang kinatatayuan ng lupa'y niya-yanig. Nalilimutan ang mga simulain ng kagandahang-asal pag naghari ang katiwalian. Hindi na nakikita ng tao ang kailangan lamang para mabuhay: mga anak, pamilya, pagsunod, trabaho, ang kahulugan ng paglilingkod at pagpapakasakit. Ngunit hindi pinaghihiwalay ng Biblia ang mundong pisikal sa mundong moral: sinisira ng kasamaan ng tao ang kaayusan ng kalikasan at nagbubunga ito ng malalaking disgrasya.

SALMO 83 (82)

² Diyos, huwag kang pipi, huwag magtimpi, huwag manahimik, O Diyos!

³ Heto, magulo ang mga kaaway mo, mayabang ang mga kalaban mo.

⁴ May sabwatan laban sa bayan mo, may masamang balak laban sa mga alaga mo,

¹³ Pinabayaan kong tumagos ang kanilang puso, humayo sila ayon sa kanilang kagustuhan.

¹⁴ Kung nakinig lamang ang bayan ko, kung sinunod ng Israel ang aking landas,

¹⁵ saglit ko lang pupuksain ang mga kalaban niya, kamay ko ay lalaban sa mga mang-aapi.

¹⁶ Ang namumuhi sa Panginoo'y susuko sa kanya, walang hanggan ang parusa niya

¹⁷ Ikaw nama'y pakakanin ko ng masarap na trigo, bubusugin kita sa pulot.

Hinahatulan ng Diyos ang mga hukom.

¹ Namumuno ang Diyos sa banal na kapulungan, humahatol sa piling ng mga diyos:

² "Hanggang kailan ang kasinungalingan ng hatol n'yo, pumapanig kayo sa mga masasama!

³ Ipagtanggol ninyo ang mahina at ulila; katarungan ang ibigay sa dukha at api;

⁴ Palayain ang mahina at nangangailangan. iligtas sila sa kamay ng masasama!"

⁵ Walang nalalaman, walang nauunawaan, sila'y patungo sa dilim; ang kinatatayuan ng lupa'y nayayanig.

⁶ "Sinabi ko noon, "kayo ba'y mga diyos? mga anak ba kayo ng kataas-taasan?"

⁷ Hindi! Tulad kayo ng sino man kahit prinsipe pa, mamamatay rin kayo."

⁸ Bangon na, O Diyos! hatulan ang lupa, sapagkat hari ka sa lahat ng bansa.

Laban sa atin ang lahat.

⁵ Anila: "Halikayo! Lipulin natin sila, mawala na ang ala-ala tungkol sa pangalan ng Israel."

⁶ Nagkakaisa sila, nagkakasundo silang lumaban sa iyo;

⁷ ang bayan ng Edom at mga Ismaelita, ang Moab at ang angkan ni Hagar,

83. Tinutukoy ng b. 10-13 ang mga digmaan ng pagpapalaya ng Israel sa panahon ng mga Hukom (kab 4 at 7).

⁸ ang Gebel at Amon at Amalek, ang Pilistia, kasama ang mga taga-Tiro.

⁹ Pati na ang Asur ay kasapi nila sa pagtulong sa mga anak ni Lot.

¹⁰ Gawin mo sa kanila ang ginawa mo kay Midian, kay Sisera at kay Yabin sa ilog ng Kison.

¹¹ Nalipol sila sa Endor at naging dumi sa lupa.

¹² Ituring mo ang mga pinuno nila tulad nina Oreb at Zeeb, ituring mong tulad nina Zeba at Zalmunna, ¹³ na nagsasabing “Angkinin natin ang mga pastulan ng Diyos.”

¹⁴ Diyos ko, gawin mo silang alikabok sa ipu-ipo, ipa sa hangin.

¹⁵ Tulad ng apoy na lumalamon ng gubat, tulad ng apoy na umuubos ng bundok ¹⁶ Tugisin mo sila sa pamamagitan ng iyong bagyo, takutin sila ng iyong galit.

¹⁷ Takpan ng kahihyan ang kanilang mukha upang hanapin nila ang pangalan mo, O Panginoon.

¹⁸ Nawa’y makilala nilang ikaw lamang ang nanggangalang Panginoon, ang Kataas-taasan sa sandaigdigan.

SALMO 84 (83)

Bawat mananampalataya ay manlalakbay na naghahanap ng walang-hanggang inang bayan. Nararamdaman niya ang pangangailangang sumali sa mga dakilang martsa at peregrinasyon pag parehong isinasabuhay at ipinahahayag ng mga tao ang kanilang pananampalataya.

Maligaya ang nakatira sa tahanan mo: ang mga pari at Levitang namamahala sa mga pagdiriwang at musika.

Mabuti pa ang isang araw sa iyong patyo... Mas mabuti pang matulog sa labas ng patyo ng Templo kaysa makituloy sa isang taga-Jerusalem – na maaaring maging mapagmataas o walang kakayanang makibahagi sa galak ng isang manlalakbay.

Gusto kong makita ang Diyos na buhay. Ang kaligayahan ng paglalakbay at pag-ahon patungo sa Templo.

² Kaakit-akit ang tahanan mo, O Panginoon ng mga Hukbo.

³ Naghahangad at nananabik ang kaluluwa ko sa mga liwasan ng Diyos. Puso’t laman ko’y masayang inaawitan ang Diyos na buhay.

⁴ May natitihan na ang maya, may pugad na ang layang-layang para sa inakay niya, ito’y nasa mga altar mo, O Panginoon, aking Hari at aking Diyos.

⁵ Maligaya ang nakatira sa tahanan mo, laging umaawit ng papuri sa iyo!

⁶ Mapalad ang mga lakas mo, sa puso nila’y ang daan patungong Sion.

⁷ Habang dumaraan sila sa Lambak ng Baka, ginawa nilang bukal ito; samantalang maagang nagdilig ang ulan.

⁸ Tumatatag sila sa paglalakbay hanggang makaharap ang Diyos sa Sion.

⁹ Panginoon ng mga Hukbo, makinig ka O Diyos ni Jacob! makinig ka, O Diyos ni Jacob!

¹⁰ Diyos na aming kalasag, tingnan mo! Pagmasdan mo ang mukha ng iyong Mesiyas!

¹¹ Mabuti pa ang isang araw sa iyong liwasan kaysa sanlibo sa sariling bahay ko.